

**AKTUALIZACJA
STRATEGII ROZWOJU MIASTA CIECHOCINKA**

2007-2013

Ciechocinek, wrzesień 2007 r.

I	Wprowadzenie. Definicje	2
II	Zasady aktualizacji Strategii	8
	2.1 Założenia aktualizacji Strategii	10
	2.2 Proces aktualizacji	12
	2.3 Zakres aktualizacji Strategii	13
	2.4 Organizacja i metodyka prac nad aktualizacją Strategii	14
	2.5 System aktualizacji Strategii	15
	2.6 Źródła i dokumenty programowe	15
III	Analiza sytuacji społeczno - gospodarczej	17
	3.1 Charakterystyka miasta	17
	3.2 Infrastruktura lecznictwa uzdrowiskowego	19
	3.3 Gospodarka miasta	20
	3.4 Układ funkcjonalno – przestrzenny miasta	21
	3.5 Główne uwarunkowania rozwoju środowiskowego miasta	21
	3.6 Warunki środowiskowe	22
	3.7 Gospodarka wodno – ściekowa Ciechocinka	23
	3.8 Zaspokojenie w wodę i ochrona wód	24
IV	Cele nowego okresu programowania 2007 – 2013	26
V	Uwarunkowania krajowe polityki rozwoju 2007 – 2013	27
	5.1 Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	27
	5.2 Uwarunkowania regionalne Strategii Rozwoju Ciechocinka	28
VI	Synteza potencjału rozwojowego Ciechocinka	30
	6.1 Analiza SWOT	31
	6.2 Misje zaktualizowanej Strategii Rozwoju Ciechocinka	32
	6.3 Główne kierunki rozwoju miasta Ciechocinka	32
	6.4 Główne cele strategiczne Ciechocinka	34
VII	Główne priorytety rozwoju Ciechocinka na lata 2007 – 2013	34
	7.1 Priorytety rozwoju Ciechocinka	35
	7.2 Cele oraz zadania strategiczne	36
VII	Zasady wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju Ciechocinka	38
	8.1 Partnerstwo	38
	8.2 Koncentracja	39
	8.3 Zasada „zanieczyszczający płaci”	39
	8.4 Zestawienie głównych obszarów wdrożenia Strategii	40
	8.5 Zestawienie wskaźników realizacji zaktualizowanej Strategii	41
	8.6 Monitoring Strategii	43
IX	Komplementarność ze Strategią Województwa	44
X	Programowanie na lata 2007 – 2013	47
XI	Programy Operacyjne na lata 2007 – 2013	51
XII	Lista projektów strategicznych	65
XIII	Aktualne wyzwania – nowy okres programowania 2007 – 2013	79
	13.1 Główne obszary konkurencyjności	79
	13.2 Rozwój konkurencyjności	80
	13.3 Rozwój infrastrukturalny	81
	13.4 Rozwój rewitalizacyjny Ciechocinka	81
XIV	Analiza oddziaływania środowiskowego Aktualizacji Strategii	82
XV	Rekomendacje i wnioski końcowe	83

I. Wprowadzenie. Definicje.

Następujące słowa i wyrażenia zostały użyte w dokumencie w podanym niżej znaczeniu, chyba że z kontekstu wynika inaczej:

<p>Uzdrowisko</p>	<p>Według określenia zawartego w Ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, uzdrowisko to miejscowość lub obszar, który posiada warunki naturalne niezbędne do prowadzenia lecznictwa i na terenie, którego prowadzone jest lecznictwo uzdrowiskowe, wydzielony w celu wykorzystania i ochrony znajdujących się na jego obszarze naturalnych surowców leczniczych. Należą do nich właściwości lecznicze klimatu, walory przyrodnicze i estetyczne krajobrazu, naturalne zasoby wód mineralnych, gazów i peloidów (borowin), leczniczy wpływ morza oraz inne czynniki biofizyczne środowiska, wywierające korzystny wpływ na organizm człowieka. W <i>Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013</i> pod pojęciem <i>uzdrowisko</i> określa się miejscowość Ciechocinek.</p>
<p>Lecznictwo uzdrowiskowe</p>	<p>Zorganizowana działalność, polegająca na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej, prowadzona w uzdrowisku przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego przy wykorzystaniu warunków naturalnych, takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) właściwości naturalnych surowców leczniczych,

	<p>b) właściwości lecznicze klimatu, w tym talasoterapia i subterraneoterapia oraz właściwości lecznicze mikroklimatu,</p> <p>- a także towarzyszące temu zabiegi fizykalne.</p> <p>Lecznictwo uzdrowiskowe jest integralną częścią systemu ochrony zdrowia. Jest prowadzone przy pomocy urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, służących do wykorzystania naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości leczniczych klimatu, w szczególności takich m.in. jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pijalnie uzdrowiskowe; 2) tężnie; 3) parki; 4) ścieżki ruchowe; 5) urządzone odcinki wybrzeża morskiego; 6) lecznicze i rehabilitacyjne baseny uzdrowiskowe.
<p>Gmina uzdrowiskowa</p>	<p>Gmina, której obszarowi lub jego części został nadany status uzdrowiska w trybie określonym w Ustawie z dnia 28 lipca 2005r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych</p>
<p>Zakład lecznictwa uzdrowiskowego</p>	<p>Zakład opieki zdrowotnej w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z późn. zm.), działający na obszarze uzdrowiska, utworzony w celu udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego w ramach kierunków leczniczych i przeciwwskazań ustalonych dla danego uzdrowiska, w szczególności, wykorzystujący warunki naturalne przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych.</p>

	<p>Zakładami lecznictwa uzdrowiskowego są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) szpitale uzdrowiskowe; 2) sanatoria uzdrowiskowe; 3) prewentoria uzdrowiskowe dla dzieci; 4) przychodnie uzdrowiskowe.
<p>Rehabilitacja medyczna</p>	<p>Kompleksowe i zespołowe działanie na rzecz osoby niepełnosprawnej fizycznie lub psychicznie, które ma na celu przywrócenie tej osobie pełnej lub maksymalnej do osiągnięcia sprawności fizycznej lub psychicznej, a także zdolności do pracy oraz do brania czynnego udziału w życiu społecznym. Rehabilitacja ruchowa - usprawnianie osób z dysfunkcją narządu ruchu. Specjalista z zakresu rehabilitacji ruchowej - fizjoterapeuta - stosuje w procesie usprawniania metody fizjoterapii.</p> <p>Model rehabilitacji odznacza się następującymi cechami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powszechność - integralna część leczenia, obejmuje główne dyscypliny w leczeniu zamkniętym i otwartym. • Wczesność - rehabilitacja zaczyna się już w okresie podstawowego leczenia, co znacznie poprawia wyniki i skraca czas leczenia. • Kompleksowość - rehabilitacja uwzględnia wszystkie aspekty (lecniczy, zawodowy, społeczny). • Ciągłość - rehabilitacja jest procesem ciągłym, rozpoczęty proces rehabilitacji jest kontynuowany do końca.

	<ul style="list-style-type: none"> • Trwałość
Sanatorium	<p>Zakład leczniczy wykorzystujący walory klimatyczne, przyrodnicze i naturalne, takie jak: wody mineralne, wody termalne, borowina, ozon, radon, sole mineralne oraz inne czynniki biofizyczne środowiska wywierające korzystny wpływ na organizm człowieka. Sanatorium zlokalizowane jest zazwyczaj w miejscowości uzdrowskiej o specyficznym klimacie i szczególnych walorach przyrodolecznicznych, przeznaczonych dla osób przewlekle chorych i rekonwalescentów, wymagających rehabilitacji lub utrwalenia wyników leczenia szpitalnego. Do zadań sanatorium uzdrowskiego należy pacjentowi, którego tam skierowano na leczenie uzdrowskie, zapewnić w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) całodobowe świadczenie opieki zdrowotnej w warunkach stacjonarnych; 2) opiekę lekarską i całodobową opiekę pielęgniarską; 3) realizację przewidzianych programem leczenia zabiegów przyrodolecznicznych z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych oraz urządzeń lecznictwa uzdrowskiego; 4) świadczenia profilaktyczne; 5) edukację zdrowotną.
Projekt strategiczny	Oznacza zadanie inwestycyjne ujęte jako strategiczne dla miasta Ciechocinka do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013.
RPO WKP 2007-2013	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.
Beneficjent	Gmina Miasto Ciechocinek
Wnioskodawca	Gmina Miasto Ciechocinek

Opracowanie pod nazwą *Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013*

stanowi podstawowy dokument programowy i rozwojowy gminy. Wraz z dokumentem Strategia Rozwoju Miasta Ciechocinka stanowi pakiet dokumentacji programowej, niezbędnej do realizacji polityki rozwoju na poziomie lokalnym. Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013 zawiera wskazania głównych kierunków rozwojowych i realizacji projektów inwestycyjnych w okresie programowania na lata 2007-2013. W perspektywie programowania polityki rozwoju 2007-2013 strategię rozwoju są instrumentem kreowania i realizacji tej polityki w skali lokalnej, regionalnej i krajowej. Polityka rozwoju regionalnego stanie się w najbliższych latach podstawowym kierunkiem decentralizacji oraz podnoszenia konkurencyjności regionów i gmin. W latach 2007-2013 będziemy mieli do czynienia również z nowym sposobem absorpcji środków unijnych, w którym znaczącą rolę przypisano regionom – województwom, jako podmiotom określającym na bazie strategii wojewódzkich oraz Regionalnych Programów Operacyjnych główne cele i kierunki decydujące o konkurencyjności obszaru, a także samorządom gminnym, odpowiadającym za prowadzenie polityki regionalnej w skali lokalnej. Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka wzmacnia zdolność samorządu gminy do sprostania wyzwaniom polityki rozwojowej oraz pozwala na realizację kluczowych dla rozwoju jednostki projektów inwestycyjnych, będących wynikiem strategicznej koncepcji rozwoju. Aktualizacja pozwala na dostosowanie wizji rozwoju i głównych kierunków do tendencji wynikających z polityki spójności UE na lata 2007 - 2013 oraz procesów decentralizacyjnych i globalizacyjnych w gospodarce. Przyjęta aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013 jest instrumentem władz samorządowych w procesie podnoszenia sprawności instytucjonalnej administracji lokalnej, szczególnie w procesie aplikacji i wdrażania projektów strukturalnych.

Dokonując prac aktualizacyjnych, których efektem jest niniejszy dokument *Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013*, uwzględniono zasadnicze elementy, wpływające na realizację polityki rozwojowej, jak ocena i weryfikacja szans i słabości rozwojowych miasta oraz czynników rozwoju ekonomiczno-społecznego. W procesie aktualizacji Strategii Rozwoju przyjęto metodę ekspercko-społeczną planowania, uwzględniając przygotowanie koncepcji projektów strukturalnych dla miasta Ciechocinka, przede wszystkim w aspekcie:

- planowania i zarządzania finansowego,
- innowacyjności rozwiązań,
- oceny zdolności wdrożeniowych (administracyjnych, formalnych, organizacyjnych, finansowych) polityki rozwoju i przedsięwzięć rozwojowych miasta.

Dokument niniejszy, zawiera prezentację założeń aktualizacji i rekomendacje wynikające z tego procesu. W kolejnych rozdziałach przedstawiono założenia metodyczne przeprowadzonej aktualizacji w odniesieniu do podstawowych czynników rozwojowych - analizy sił i słabości, głównych kierunków, potrzeb lokalnej społeczności, potwierdzenia celów, a także wyboru podstawowej listy projektów strukturalnych, kluczowych dla rozwoju Ciechocinka. W kolejnej części Aktualizacji Strategii Rozwoju Ciechocinka zaprezentowano wyniki analizy SWOT (Strengths -mocne strony, Weaknesses -słabe strony, Opportunities -szanse, Threats – zagrożenia) jako najlepszego narzędzia analizy strategicznej. Dokonano także aktualizacji uwarunkowań rozwojowych, priorytetów i kierunków rozwoju. Ponadto ustalono zgodność Strategii z dokumentami programowymi regionu i miasta.

W opracowaniu wyników analiz wzięli udział eksperci z zespołu ekspertów samorządowych Biura Doradztwa Inwestycyjnego i Projektów Unii Europejskiej „Eurofundusz”, które należy do Europejskiego Holdingu Doradczego z siedzibą w Warszawie. W zakresie misji i głównych kierunków rozwojowych Ciechocinka dokonano weryfikacji w odniesieniu do koncepcji polityki rozwoju województwa kujawsko - pomorskiego i wskazano na zgodność misji, wizji oraz głównych kierunków w perspektywie 2007-2013. Tym samym spełniono wymóg formalny wytycznych programowych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz programowania i wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko- Pomorskiego, gdzie założono, iż propozycje projektów strukturalnych poszczególnych gmin muszą posiadać swoje odzwierciedlenie w kierunkach rozwoju gminy i powinny zostać ujęte w podstawowym dokumencie programowym, czyli zaktualizowanej Strategii Rozwoju Miasta, jak to ma miejsce w przypadku Ciechocinka.

II Zasady aktualizacji Strategii

2.1 Założenia aktualizacji Strategii

Konieczność i podstawowe przesłanki *Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013* wynikają z dwóch zasadniczych elementów:

1. Przyjęcia członkostwa Polski w Unii Europejskiej od dnia 1 maja 2004 roku.
2. Nowego okresu programowania polityki regionalnej na lata 2007-2013.

Uwarunkowania powyższe spowodowały przyjęcie do regulacji krajowych dorobku prawnego Unii Europejskiej oraz zasad polityki regionalnej Unii Europejskiej, a od 2007 roku określanych również jako zasady polityki spójności. Ponowne zdefiniowanie celów polityki regionalnej na okres 2007-2013 roku oraz wynikające z niej ramy czasowe i finansowe oraz kwalifikowalności geograficznej, które zostały wyrażone w odpowiednich rozporządzeniach Rady Wspólnoty Europejskiej (WE), a następnie krajowych aktach prawnych i dokumentach programowych na lata 2007-2013, powodują konieczność aktualizacji Strategii jako podstawowego instrumentu realizacji polityki regionalnej na poziomie lokalnym. Obowiązki prawne w zakresie wdrażania polityki regionalnej nakłada na gminy Ustawa o zasadach prowadzenia polityki regionalnej z dnia 6 grudnia 2006 roku.

Powyższe uwarunkowania stanowią główne powody konieczności aktualizacji Strategii jako podstawowego dokumentu programowego w okresie 2007-2013r., regulującego zasady prowadzenia polityki rozwoju i realizacji przedsięwzięć przy wykorzystaniu funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Niezwykle ważną przesłanką aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka, oprócz nowych rozporządzeń WE i ustawodawstwa krajowego, regulującego kwestie polityki regionalnej i funduszy strukturalnych, jest przygotowanie priorytetowych dla rozwoju miasta projektów i przedsięwzięć odpowiadających zdefiniowanym dla obecnej perspektywy UE celom polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013 wynika ponadto z wytycznych nowego okresu programowania na lata 2007-2013.

Kolejnymi czynnikami wpływającymi na aktualizację Strategii były:

- a) horyzont czasowy obejmujący okres programowania 2007-2013 i zmiany dotyczące funduszy strukturalnych w prognozowanym okresie,
- b) nowe dominanty w polityce rozwojowej UE – innowacyjność i realizacja zreformowanej Strategii Lizbońskiej,
- c) powiązanie Strategii z nowymi celami strukturalnymi UE oraz spójność z polityką regionalną w kontekście reformy funduszy UE,
- d) konieczność określenia projektów, ujęcia w części operacyjnej Strategii podstawowych projektów strategicznych w formie odpowiadającej wytycznym programowania rozwoju dla zgodności z Regionalnym Programem Operacyjnym,
- e) powiązanie Strategii z planami rozwojowymi i przestrzennymi,
- f) konieczność weryfikacji podstawowych przedsięwzięć i zadań inwestycyjnych ujętych

w części operacyjnej Strategii oraz ujęcie ich jako kluczowych projektów do nowego okresu programowania 2007-2013,

- g) weryfikacja instrumentów wdrażania Strategii oraz wskaźników wdrażania,
- h) weryfikacja czynników składających się na analizę SWOT miasta Ciechocinka,
- i) określenie priorytetów, celów i zadań Strategii na lata 2007 – 2013,
- j) komplementarność ze strategiami województwa i powiatu,
- k) uwzględnienie możliwości pozyskania funduszy UE w latach 2007 – 2013 na zadania inwestycyjne o charakterze infrastrukturalnym,
- l) określenie zadań strategicznych z punktu widzenia rozwoju miasta.

Okres realizacji Strategii został przyjęty na lata 2007-2015 z uwagi na kwalifikowanie wydatków oraz zasadę n+2, wpisujące planowane przedsięwzięcia strategiczne, które będą mogły być realizowane do 2015 roku, w okres programowania UE na lata 2007-2013.

Strategia posiada charakter podstawowego dokumentu programowego miasta Ciechocinka, zawierającego, oprócz określenia celów i zadań, sformułowane propozycje projektów, pozwalające władzom samorządowym Ciechocinka na przygotowanie przedsięwzięć uwzględniających ubieganie się w procesie ich realizacji o dofinansowanie z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych środków zewnętrznych.

2.2. Proces aktualizacji

Podstawą procesu aktualizacji są wytyczne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wynikające z procesu programowania i koncepcji polityki rozwoju regionalnego w perspektywie okresu programowania 2007-2013. Proces aktualizacji oparty został na następujących założeniach:

1) utrzymanie ciągłości procesu planowania strategicznego rozwoju Ciechocinka:

- analiza materiałów i dokumentów rozwojowych miasta,
- weryfikacja uwarunkowań rozwojowych i analizy SWOT dla Ciechocinka,
- identyfikacja podstawowych projektów rozwojowych w perspektywie polityki spójności i wytycznych funduszy strukturalnych dla nowego okresu programowania UE 2007-2013,
- zgodności propozycji projektowych z kierunkami i celami długofalowego rozwoju

określonymi w Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka,

- rekomendacja dla weryfikacji Wieloletniego Planu Inwestycyjnego w kontekście wytypowania projektów kluczowych dla rozwoju Ciechocinka w okresie programowania 2007-2013.

2) Dostosowanie zapisów w Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013 do nowych uwarunkowań społeczno – gospodarczych:

- polityka spójności UE na lata 2007-2013,
- zasady polityki regionalnej,
- wymogi funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w perspektywie 2007-2013,
- Programy Operacyjne na lata 2007-2013, Regionalny Program Operacyjny,
- Dokumenty programowe (Narodowy Plan Rozwoju 2007-2013, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015),
- Regionalne strategie rozwoju,
- zmiany wynikające z dynamiki rozwoju społeczno -gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego.

3) Konsultacje społeczne. Udział społeczności lokalnej i władz samorządowych w procesie współpracy społecznej na terenie Ciechocinka:

- aktualizacja strategii dokonana została z udziałem przedstawicieli środowisk lokalnych, lokalnej społeczności, radnych Ciechocinka i przedstawicieli instytucji oraz organizacji społecznych. Poprzez proces konsultacji społecznych spełniony został tym samym wymóg uspołecznienia procesu planowania strategicznego rozwoju oraz przeprowadzenia konsultacji społecznych. Jest to wyraz realizacji zasady partnerstwa w procesie rozwoju lokalnego wyrażany w regulacjach i postulatach Unii Europejskiej. Zasada partnerstwa dotyczy również współpracy władz samorządowych i uczestnictwa środowisk społecznych w planowaniu rozwoju. Opinie środowisk zostały wyrażone w postaci specjalnych ankiet, a ich wyniki zostały poddane analizie i uwzględnione w Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013. Ankiety stanowią załącznik do zaktualizowanej Strategii. Ponadto wyrazem uspołecznienia procesu Aktualizacji Strategii były przeprowadzone w cyklu warsztatów strategicznych konsultacje społeczne i środowiskowe.

2.3 Zakres aktualizacji Strategii

Podstawą procesu aktualizacji Strategii była inicjatywa władz samorządowych Ciechocinka w zakresie opracowania nowego dokumentu strategicznego: Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013. Inicjatywa pozwoliła na wybór społeczno-ekspertckiej metody aktualizacji podstawowego dokumentu strategicznego oraz wstępne określenie zakresu aktualizacji – głównie w kierunku dostosowania Strategii Ciechocinka do zmian dotyczących polityki strukturalnej Unii Europejskiej w nowym okresie programowania 2007-2013. Podsumowanie zakresu dokonanej aktualizacji zawiera poniższe zestawienie.

Tabela nr 1. Zakres aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka na okres 2007-2013

Wprowadzenie	Wyjaśnienie założeń, genezy oraz zawartości Aktualizacji Strategii
Założenia aktualizacji	Czynniki wpływające na aktualizację
Proces aktualizacji	Przebieg i rola dokonanej aktualizacji Strategii - utrzymanie ciągłości procesu planowania strategicznego rozwoju miasta -dostosowanie zapisów w Aktualizacji <i>Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013</i> do nowych uwarunkowań społeczno – gospodarczych - udział społeczności lokalnej i władz samorządowych w procesie współpracy społecznej.
Organizacja i metodyka prac nad aktualizacją Strategii	Opis przyjętej metodyki, organizacja prac: Prace społeczno-ekspertckie, warsztaty strategiczne, prace nad analizą SWOT, ankietowanie.
Wyniki konsultacji społecznych	Wyniki dotyczące listy głównych czynników i przedsięwzięć rozwojowych oraz inwestycyjnych Ciechocinka.

Cele polityki rozwoju na lata 2007-2013	Zgodność Strategii z celami polityki strukturalnej UE. Uwarunkowania krajowe polityki rozwoju. Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zgodność i komplementarność Strategii z dokumentami rozwojowymi regionu.
Programowanie na lata 2007-2013	Opis nowych zasad programowania rozwoju na lata 2007-2013, określenie głównych warunków i zakresu programowania wraz z wyszczególnieniem struktury dokumentów jako podstawy konstrukcji projektu i doboru programu operacyjnego celów i źródeł finansowania projektów.
Programy Operacyjne 2007-2013	Przegląd podstawowych Programów Operacyjnych i Regionalnego Programu Operacyjnego.
Analiza SWOT	Porównanie i aktualizacja wraz z analizą sfery czynników makroekonomicznych oraz wewnętrznych rozwoju Ciechocinka.
Planowane projekty strategiczne Ciechocinka w okresie 2007-2013	Lista propozycji projektowych wraz z opisem programów operacyjnych, priorytetów, wartości nakładów i potencjalnych źródeł dofinansowania oraz jego prognozowanej wysokości.
Zasady aktualizacji, monitorowania i wdrażania Aktualizacji Strategii Rozwoju	Określenie systemu monitorowania realizacji Strategii i podstawowych wskaźników.

2.4 Organizacja i metodyka prac nad aktualizacją Strategii

Koordynatorem prac aktualizacyjnych *Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013* był samorząd Ciechocinka. W proces aktualizacji zaangażowane były władze samorządowe miasta i

radni Rady Miejskiej, a także przedstawiciele instytucji i organizacji społecznych. Proces aktualizacji przebiegał w formie konsultacji społecznych, prac samorządu, współpracy z instytucjami z terenu miasta oraz przedstawicielami środowisk społecznych. Współpraca instytucjonalna oznaczała udział w procesie aktualizacji przedstawicieli instytucji samorządowych. W procesie planowania strategicznego zastosowano metodę społeczno-ekspercką. W ramach współpracy eksperckiej określono metodologię prac i harmonogram aktualizacji. W fazie wstępnej dokonano analizy istniejącego zasobu programowych dokumentów Ciechocinka, będących wynikiem realizowanej dotychczas polityki rozwoju strategicznego gminy.

Kolejną fazą prac było uspołecznienie i konsultacje środowiskowe w formie dwóch warsztatów strategicznych dla przedstawicieli społeczności lokalnych. Zebrane uwagi w trakcie prac warsztatowych pozwoliły na korektę w zakresie uwarunkowań rozwoju miasta, analizy SWOT oraz prezentacji głównych kierunków rozwoju na lata 2007-2013, a także uzyskanie społecznej opinii, co do proponowanej przez władze samorządowe Ciechocinka listy zadań strategicznych. W trakcie procesu aktualizacji poddano konsultacjom społecznym założenia oraz metodologię wraz z harmonogramem prac strategicznych. Ustalenia konsultacji zostały zaprezentowane i przyjęte przez uczestników warsztatów. Pełny zapis dyskusji społecznej oraz wyników prac warsztatowych i konsultacyjnych znajduje się w załączonym do Aktualizacji Strategii materiale (Protokół podsumowujący ustalenia warsztatów strategicznych z dnia 22 sierpnia 2007 r.).

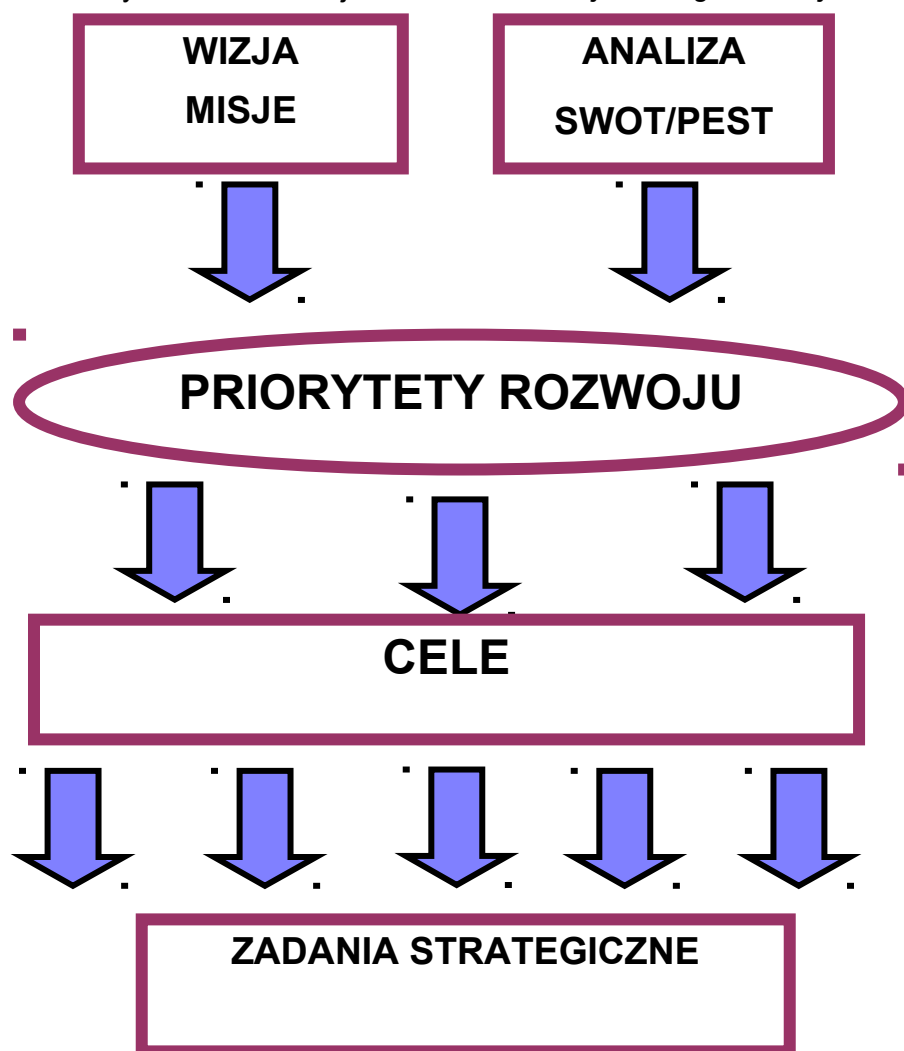
Następnie – zgodnie z harmonogramem prac – przedłożony został dokument Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013, opracowany przez specjalistów Biura Doradztwa Inwestycyjnego i Projektów Unii Europejskiej „Eurofundusz”. Zespół doradców samorządowych „Eurofundusz” jest członkiem Europejskiego Holdingu Doradczego Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. „Eurofundusz” posiada wieloletnie doświadczenie w opracowaniu dokumentów strategicznych dla gmin i jednostek samorządu terytorialnego. Biuro zajmuje się planowaniem strategicznym i opracowaniem strategii rozwojowych oraz sektorowych. Biuro specjalizuje się ponadto w procesie przygotowania i wdrażania projektów europejskich z udziałem partnerów samorządowych, organizacji społecznych oraz podmiotów gospodarczych. Podstawą prac w ramach aktualizacji Strategii Rozwoju w Ciechocinku była umowa zawarta w dniu 20 czerwca 2007 roku pomiędzy Gminą **Miejską** Ciechocinek, reprezentowaną przez Burmistrza Ciechocinka mgr. inż. Leszka Dzierżewicza, a Biurem Doradztwa Inwestycyjnego i Projektów Unii Europejskiej „Eurofunduszem”, reprezentowanym przez Właściciela Marka Dondalewskiego – Konsultanta Funduszy Strukturalnych UE.

Opracowanie eksperckie realizowane przez konsultantów „Eurofunduszu” poddano procesowi społecznej konsultacji oraz publicznej prezentacji. Proces ten został równolegle uzupełniony o prace komisji Rady Miejskiej i ustalenia radnych oraz środowisk społecznych Ciechocinka, dotyczące rozwoju strategicznego miasta.

Dokument przedłożony został w formie uchwały do Rady Miejskiej. Dokument uwzględnia wnioski i rekomendacje uczestników cyklu warsztatów strategicznych.

2.5. System aktualizacji Strategii Rozwoju Ciechocinka 2007-2013

Poniższy schemat ilustruje model *Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013*.

2.6. Źródła i dokumenty programowe

W zakresie programowania polityki regionalnej dla potrzeb *Aktualizacji Strategii Miasta Ciechocinka 2007-2013* wykorzystano następujące opracowania:

1. *Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007-2020* przyjęta przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą nr XLI/586/05, obowiązująca od dnia 1 stycznia 2007 roku.
2. *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego*. Uchwała Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 roku w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.
3. *Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego*, załącznik do Uchwały nr 44/626/07 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 lipca 2007 roku.
4. *Narodowa Strategia Spójności*. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2007r.
5. *Narodowy Plan Zdrowotny na lata 2004-2013*, Ministerstwo Zdrowia, Warszawa 2003r.
6. *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013*. Wytyczne w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitoringu projektów indywidualnych zgodnych z art. 28 ust.1 pkt. 1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Warszawa 11 czerwca 2007r.
7. *Diagnoza Miasta Ciechocinka*, Ciechocinek 2001.
8. *Strategia Rozwoju Miasta Ciechocinka na lata 2002-2010*, Ciechocinek 2001.
9. *Program Ochrony Środowiska dla miasta Ciechocinka 2007-2013*, Ciechocinek 2007.

10. *Rozwój urbanistyczny nadwiślańskich nabrzeży*, Związek Miast Nadwiślańskich, Toruń, Warszawa 2001.
11. *Zintegrowane Pakiety Projektów Rozwojowych* dla obszaru Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Karty Projektów Gminy Miejskiej Ciechocinek, Ciechocinek 2007.
12. *Propozycja zadań do realizacji w latach 2007-2015*, Urząd Miejski w Ciechocinku.
13. *Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Ciechocinek na lata 2006-2010*, Uchwała nr XL /364/06 Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 12 czerwca 2006r.
14. *Plan finansowy na lata 2007-2013*. Planowane projekty i zadania inwestycyjne gminy **miejskiej** Ciechocinek, Powiat aleksandrowski 2007.
15. *Strategia Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego*, Aleksandrów Kujawski –Toruń 2001.

III. Analiza sytuacji społeczno-gospodarczej (środowiskowo-przestrzennej)

3.1. Charakterystyka miasta

Pod względem administracyjnym Ciechocinek należy do województwa kujawsko- pomorskiego, położonego w centralnej części północnej Polski. Województwo zajmuje powierzchnię 17 970 km², co stanowi 5,7% powierzchni Polski (10 miejsce w kraju), zamieszkiwane jest przez 2,1 mln mieszkańców, tj. 5,4 % ludności kraju. Miasto położone jest na tzw. Białych Kujawach pośrodku Niziny Ciechocińskiej; zajmuje powierzchnię 16 km kw., zamieszkuje je 11 335 ludności, dając zagęszczenie 727 osób na km kw. Ciechocinek znajduje się na terenie powiatu aleksandrowskiego (Aleksandrów Kujawski), w którego skład wchodzi miasta: Aleksandrów Kujawski, Ciechocinek i Nieszawa oraz gminy: Aleksandrów Kujawski, Bądkowo, Koneck, Raciążek, Waganiec, Zakrzewo. Powiat swymi granicami obejmuje obszar 476 km², zajmując pod tym względem ostatnią lokatę w województwie, ale drugą pod względem gęstości zaludnienia - około 120 osób/km². Łącznie zamieszkiwany jest przez 56 886 ludności.

Ciechocinek jest ośrodkiem dobrze zlokalizowanym na mapie drogowej kraju z uwagi na bliskość planowanej autostrady A-1 oraz zlokalizowanie pomiędzy dużymi ośrodkami: Toruń - Włocławek. Ciechocinek jest ponadto jednym z miast zlokalizowanych wzdłuż Wisły. Miasto leży na lewym brzegu rzeki w dolnym jej biegu. Wisła w północnej stronie uzdrowiska stanowi jego naturalną granicę.

Ciechocinek od 170 lat utrzymuje uzdrowiskowy charakter, kuracjom oferuje całą sieć ośrodków lecznictwa uzdrowiskowego z bazą hotelową i zabiegową na wysokim poziomie. Ciechocinek stawia przy tym na rozwój sfery usług, rzemiosła i nieuciążliwego przemysłu oraz infrastruktury turystyczno – wypoczynkowej, zachowując tym samym charakter ośrodka uzdrowiskowo-wypoczynkowego. Obecnie Ciechocinek jest narodowym uzdrowiskiem, należącym do „perły uzdrowisk polskich”. Na mocy ustawy z dn. 17 czerwca 1966 r. – o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym – na obszarze miasta wydzielono obszary „A” i „B” ochrony uzdrowiskowej. Wydzielone strefy ochrony uzdrowiskowej, którym przypisane są odpowiednie funkcje i zasady gospodarowania w ich obrębie, powodują konieczność podporządkowania wszelkich zamierzeń inwestycyjnych ograniczeniom wynikającym ze statusu uzdrowiska. Podstawową rolę odgrywają tu tereny zieleni, w dzielnicy uzdrowiskowej (w strefie A i B) stanowią od 40 do 60 % ogólnej powierzchni. Zieleni uzdrowiskowa, z której miasto słynie, stanowi bazę dla klimatoterapii, kinezyterapii, rehabilitacji i rekreacji. Spełnia też funkcje zdrowotne i stanowi doskonałą ochronę przed hałasem. Ciechocinek jest ośrodkiem o charakterze uzdrowiskowym, rozpoznawalnym w kraju i jedynym tego typu ośrodkiem o takiej skali w województwie kujawsko – pomorskim. Na terenie miasta funkcjonuje wiele obiektów i instytucji o charakterze uzdrowiskowym, sanatoryjnym oraz szpitali uzdrowiskowych. Miasto posiada również rozwiniętą bazę instytucji hotelowych i gastronomicznych oraz obiektów otoczenia uzdrowiskowego świadczących usługi zdrowotne, sanatoryjne, odnowy biologicznej, przyrodolecznicze.

Podstawę rozwoju miasta stanowią solanki. Poprzednikiem Ciechocinka była osada Słońsk, w której zlokalizowana była warzelnia soli. Nazwa Ciechocinek pojawiła się w 1456 r. Po I rozbiórce Polski i zajęciu żup solnych w Bochni i Wieliczce przez Austrię, podjęto poszukiwania nadających się do eksploatacji złóż soli i w Ciechocinku odkryto właśnie największe złoża. Na mocy „ustawy solnej” (1791 r.) zamierzano wybudować w Ciechocinku warzelnię soli. Projekt ten zrealizowano w latach dwudziestych XIX wieku i od 1832 r. rozpoczęto pełną eksploatację warzelni. Od 1836 roku solanki zaczęto wykorzystywać do celów leczniczych. Powstał wówczas załączek zakładu leczniczego. Pod koniec XIX wieku Ciechocinek był najmodniejszym uzdrowiskiem na ziemiach polskich. Obecnie w mieście można również wydzielić część uzdrowiskową różniącą się od pozostałej części miasta. Część uzdrowiskowa składa się z parku Zdrojowego i zakładów przyrodoleczniczych, ujęcia wód solankowych o funkcji inhalatorium, sanatoriów oraz prewentoriów. Najsłynniejszymi budowlami uzdrowiskowymi są powstałe w XIX wieku, zlokalizowane w parku Tężniowym tężnie, stanowiące zabytek myśli technicznej .

3.2. Infrastruktura lecznictwa uzdrowiskowego Ciechocinka

Ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach, obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych z dnia 28 lipca 2005 roku określa, zasady funkcjonowania i profile lecznictwa uzdrowiskowego, które decydują, iż podmioty uzdrowiskowe Ciechocinka, a tym samym miasto Ciechocinek posiada unikatowe znaczenie uzdrowiskowe dla lecznictwa uzdrowiskowego. Decydują o tym m.in. następujące czynniki:

- wielkość posiadanej bazy lecznictwa uzdrowiskowego, zapewniająca powszechny dostęp do lecznictwa uzdrowiskowego,
- zapewnienie różnorodnego charakteru usług lecznictwa uzdrowiskowego,
- posiadanie bazy i personelu zapewniającego rozwój funkcji lecznictwa uzdrowiskowego i usług rehabilitacyjnych,
- posiadanie różnorodnych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, istotnych dla rozwoju miejscowości, w której się znajdują.

W zakresie lecznictwa uzdrowiskowego w Ciechocinku funkcjonują:

- szpitale uzdrowiskowe – 6,
- sanatoria uzdrowiskowe-11.
- ośrodki leczniczo-profilaktyczne i przychodnie uzdrowiskowe – 2 ośrodki.

Główne obiekty i instytucje uzdrowiskowe Ciechocinka to:

- Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Ciechocinek S.A.; w skali miasta Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Ciechocinek S.A. posiada 30 % miejsc dla kuracjuszy, stanowi to 4% w skali uzdrowisk całego kraju. Przedsiębiorstwo poza obiektami sanatoryjnymi posiada w swojej gestii zakłady przyrodolecznicze, poradnię badań profilaktycznych, laboratoria, rozlewnię wód mineralnych, warzelnię soli wraz z muzeum warzelnictwa oraz łącznie z przyległymi terenami.

Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Ciechocinek S.A. dysponuje następującymi obiektami:

- Szpital Uzdrawiskowy nr 1
- Szpital Uzdrawiskowy nr 3 im. Dr Markiewicza
- Szpital Uzdrawiskowy nr 4 „Dom Zdrojowy”
- Zespół Szpitalno-Sanatoryjny Nr 5 „Zachęta” (z Zakładem Przyrodoleczniczym i Poradnią Badań Profilaktycznych)
- Sanatorium Uzdrawiskowe Nr 6 „Grażyna”
- Sanatorium „Home”
- Szpital Uzdrawiskowy „Pomorzanka”
- Przychodnia Uzdrawiskowa

Obiekty uzdrawiskowe należące do innych podmiotów:

- Sanatorium Uzdrawiskowe „Chemik”
- Sanatorium „Gracja”
- Kolejowy Szpital Uzdrawiskowy
- Sanatorium „Julianówka”
- Sanatorium „Krystynka”
- Uzdrawisko - Sanatorium „Łączność”
- Sanatorium MSWiA
- Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny PZN
- Sanatorium Uzdrawiskowe „Pod Tężniami”
- Sanatorium Uzdrawiskowe „Promień”
- Sanatorium „Ruch”
- Centrum Niezależnego Życia
- Sanatorium Uzdrawiskowe - „Sanvit”
- Ośrodek Leczniczo - Wypoczynkowy TVP S.A.
- Sanatorium Uzdrawiskowe „Wrzos”

- Sanatorium Uzdrowskie ZNP
- 22. Wojskowy Szpital Uzdrowski - Rehabilitacyjny
- Sanatorium Unii Zw. Zawodowych Pracowników Służb Państwowych, Samorządowych i Org. Społecznych „Zdrowie”
- Ośrodek Sanatoryjno – Wypoczynkowy Spółdzielczości Pracy „Perła”

3.3. Gospodarka miasta

Kierunki gospodarczego rozwoju Ciechocinka wyznacza funkcja uzdrowska tego ośrodka oraz usługi związane z funkcją uzdrowską i świadczeniem usług uzdrowsko - zdrowotnych oraz turystycznych miasta. Podstawą realizacji usług uzdrowskich jest baza kilkudziesięciu obiektów sanatoryjnych, szpitali uzdrowskich, hoteli, pensjonatów oraz obiektów towarzyszących obsługujących funkcje uzdrowskie oraz turystyczne i rekreacyjne miasta.

Z uwagi na uzdrowski charakter Ciechocinka przeważa w nim gospodarka związana z realizacją usług uzdrowskich, sanatoryjnych i zdrowotnych. Wzbogaceniem tej gałęzi gospodarki lokalnej jest turystyka, gastronomia i usługi turystyczne oraz hotelowe. Turystyka stanowi również ważną dziedzinę gospodarki lokalnej Ciechocinka.

3.4. Układ funkcjonalno-przestrzenny miasta.

Ciechocinek jest miastem o ukształtowanej strukturze funkcjonalno –przestrzennej. Istotną rolę odgrywają ukształtowane obszary terenów zieleni oraz wyznaczone jako uzdrowiskowe tereny dysponujące odpowiednimi walorami naturalnymi. Podstawowym czynnikiem ukształtowania przestrzennej funkcji miasta i jego zagospodarowania jest uzdrowiskowy charakter ośrodka. Ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2005 r. nr 167, poz.1399) wydziela na terenie miasta trzy strefy ochrony uzdrowiskowej, którym przyporządkowane są określone funkcje zagospodarowania. W ślad za tym obowiązują odpowiednie zasady zagospodarowania w obrębie wydzielonej strefy, co kierunkuje charakter określonych zamierzeń inwestycyjnych związany z charakterem uzdrowiska. Podstawowym charakterem zagospodarowania jest wykorzystanie terenów zieleni parkowej na terenie miasta.

3.5. Główne uwarunkowania rozwoju środowiskowego miasta

Ciechocinek posiada Program Ochrony Środowiska dla Miasta Ciechocinka na lata 2007-2013, Ciechocinek 2007r. Projekt programu zakłada rozwój działań w sferze ochrony środowiska poprzez m.in.:

- a) poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych, którą osiągnie się dzięki rozbudowie systemu kanalizacji ściekowej na obszarze centrum miasta,
- b) ograniczenie emisji spalin i hałasu komunikacyjnego w obrębie obszarów uzdrowiskowych głównie w wyniku zmiany organizacji ruchu drogowego,
- c) rozwiązania kompleksowe w zakresie gospodarki odpadami,
- d) inwentaryzację obiektów i utylizację elementów azbestu,
- e) ograniczenie zanieczyszczenia powietrza dzięki redukcji emisji z obiektów sanatoryjnych i obiektów mieszkalnych na terenie Ciechocinka*.

W zakresie uwarunkowań przyrodniczych analizowany obszar należy do terenów podlegających szczególnej ochronie ze względu na uzdrowiskowy charakter. W obrębie granic administracyjnych miasta wyodrębniono strefy ochrony uzdrowiskowej, które wymuszają szczególny rodzaj gospodarowania uwzględniający priorytet uzdrowiska.

3.6. Warunki środowiskowe

Ciechocinek i obszary wokół miasta z uwagi na usytuowanie w dolnym biegu Wisły charakteryzują się bogactwem jakościowym i ilościowym ptaków. Obszary te wytypowane zostały oraz włączone do europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Pozwala to na zapewnienie trwałej egzystencji ekosystemu jako Specjalnego Obszaru Ochrony, wytypowanego dla siedlisk i miejsc lęgowych **wielu** gatunków ptaków.*

Podstawą wyznaczenia tego obszaru jest tzw. Dyrektywa Ptasia Unii Europejskiej **oraz** Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229 poz. 2313), **w którym wskazuje się obszar o powierzchni 420,20ha obejmujący gminę Ciechocinek jako teren specjalnej ochrony ptaków. Również w Ciechocinku znajduje się chroniony prawem pomnik przyrody, jakim jest dąb szypułkowy zlokalizowany w parku Zdrojowym.** Podstawę prawną takiej ochrony obszarów i obiektów cennych przyrodniczo i krajobrazowo stanowi ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody(Dz. U. Nr 92 z 2004 roku poz. 880).

W granicach miasta wyznaczony jest obszar chronionego krajobrazu „Nizina Ciechocińska”. Całkowita powierzchnia obszaru chronionego wynosi 36814 ha. Ochronie prawnej podlegają zarówno przyrodnicze jak i kulturowe elementy krajobrazu. Bardzo wartościowym obiektem chronionym jest rezerwat florystyczny „Ciechocinek”- utworzony na obszarze 1,88 ha obok tężni. Jest to rezerwat częściowy, zakładający możliwość prowadzenia zabiegów w celu zachowania gatunków chronionych roślin.

Główne obszary zieleni na terenie Ciechocinka to:

park Zdrojowy: park uzdrowski o ogólnej powierzchni 19 ha w granicach ulic Solnej, Traugutta, Kościuszki elementami dawnego torowiska; dominującymi elementami są tu pijalnia wód mineralnych, fontanna, muszla koncertowa, korty i kręgielnia; szatę roślinną stanowią głównie klony, dęby i lipy oraz świerki;

park Tężniowy: największy park miejski Ciechocinka, łącznie z parkiem Zdrowia i parkiem Tysiąclecia **zajmuje** powierzchnię 39 ha; zlokalizowany jest w północno – zachodniej części Ciechocinka w obszarze ulic Sportowej, Tężniowej, Warzelnianej i Staszica oraz tężni nr III; park jest zróżnicowany pod względem funkcji i walorów krajobrazowo – przyrodniczych; park Tężniowy, otaczając tężnie, jest jednym z najważniejszych elementów kształtujących klimat i walory uzdrowskie oraz lecznicze Ciechocinka;

park Sosnowy - jak wskazuje nazwa jest parkiem leśnym z przewagą drzewostanu sosny; zajmuje powierzchnię 8 ha i znajduje się we wschodniej części Ciechocinka; granice parku wyznaczają ulice Wojska Polskiego, Armii Krajowej, Nieszawska.

Pozostałe tereny zielone Ciechocinka to:

- parter zieleni przy łazienkach „Tarasy Hellwiga” wzdłuż ul. Armii Krajowej,
- skwer przy fontannie „Grzybek”,
- skwer przy pomniku Traugutta,
- skwer przy kościele,
- skwer przy teatrze letnim,
- ogrody sanatoryjne.

3.7. Gospodarka wodno-ściekowa Ciechocinka

Miasto posiada na swoim obszarze rozwiniętą sieć kanalizacji sanitarnej. Jednak centralna część systemu kanalizacji, w tym kanalizacja ulic: Stolarskiej, Piekarskiej, Kopernika oraz Broniewskiego, wymaga dalszej modernizacji i przebudowy w zakresie sieci ogólnospławnej.

W systemie gospodarki ściekowej centralną funkcję pełni miejska oczyszczalnia ścieków, do której ścieki odprowadzane są głównym kolektorem sanitarnym poprzez przepompownię przy ul. Staszica. Przepustowość oczyszczalni wynosi ok. 6 500 m sześć. na dobę. Oczyszczalnia typu mechaniczno-biologicznego została zlokalizowana w północnej części miasta przy ul. Sportowej. Ścieki końcowo rzucane są do Wisły, również ścieki solankowe produkowane w obiektach uzdrowiskowych (częściowo funkcjonują w obiegach zamkniętych) odprowadzane są przez układ kanalizacji ciśnieniowej do miejskiej oczyszczalni ścieków, gdzie w odrębnym systemie technologicznym poddawane są oczyszczeniu z przepustowością docelową 700 m sześć. na dobę.

3.8. Zaopatrzenie w wodę i ochrona wód

Ciechocinek zaopatrywany jest w wodę z dwóch ujęć głębinowych, znajdujących się poza miastem:

1. Ujęcia „Kuczek” na terenie gminy Aleksandrów Kujawski
2. Ujęcia „Siarzewo” na terenie gminy Raciążek.

Wody podziemne w utworach czwartorzędowych ściśle powiązane są z budową geologiczną i rzeźbą obszaru. Występują tu 2 lub 3 poziomy wodonośne, oddzielone warstwami gliny morenowej, niekiedy również mułami zastoiskowymi. Poziomy te obniżają się w kierunku doliny Wisły. Wody mineralne eksploatowane są z poziomu wód jurajskich na głębokościach od 23 m do 1378 m. Solanki rozprowadzane są odrębnym systemem do poszczególnych zakładów leczniczych. Temperatura solanki w ujęciach wynosi od 8 - 37 °C, zasolenie waha się od 0,33 % do 6,48 %. Obecnie czynnych jest kilkanaście źródeł solankowych wykorzystywanych do kąpeli leczniczych, produkcji soli, szlamu i ługu oraz celów konsumpcyjnych. Jakość i stan sanitarny wód powierzchniowych ma istotne znaczenie ze względu na oddziaływanie ich na wody podziemne. W uzdrowisku ma to szczególne znaczenie z uwagi na wody mineralne eksploatowane dla celów leczniczych.

IV. Cele nowego okresu programowania 2007-2013

Wyrazem polityki strukturalnej UE jest Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z 11 lipca 2006 roku ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności. Rozporządzenie uchyla obowiązujące w poprzednim okresie programowania Rozporządzenie (WE) nr 1260/99. W zakresie nowej polityki strukturalnej UE istotne są zalecenia Rozporządzenia dotyczące trwałego rozwoju obszarów miejskich oraz wkład miast, w szczególności miast średniej wielkości, w rozwój regionalny. W ramach polityki strukturalnej należy uwzględnić je w większym stopniu poprzez zwiększenie ich roli w programowaniu działań popierających regenerację obszarów miejskich.

Rozporządzenie określa, iż wieloletnie programowanie powinno być ukierunkowane na osiągnięcie celów funduszy poprzez zapewnienie dostępności niezbędnych zasobów finansowych oraz spójności i ciągłości wspólnych działań Wspólnoty i państw członkowskich. Rozporządzenie zmienia również proces planowania strategicznego. Programowanie w latach 2007-2013 powinno zapewniać wzajemną koordynację zarówno między funduszami,

jak i między innymi, istniejącymi na rynku, instrumentami finansowymi oraz środkami finansowymi Europejskiego Banku Inwestycyjnego a Europejskim Funduszem Inwestycyjnym. Taka koordynacja obejmuje również przygotowywanie złożonych planów finansowych i partnerstwo publiczno-prywatne (art. 37). Natomiast rozwińcie art. 37a wskazuje, iż właściwe jest zapewnienie lepszego dostępu do finansowania i innowacyjnych technik inżynierii finansowej przede wszystkim dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw oraz do celów inwestowania w partnerstwo publiczno-prywatne i inne projekty objęte zintegrowanym planem trwałego rozwoju obszarów miejskich.

W wyniku aktualizacji Strategii dokonano korekty w kierunku zgodności planowanych projektów strategicznych **ze zdefiniowanymi** na lata 2007-2013 **celami** polityki strukturalnej UE. Trzy podstawowe cele, jakie muszą być uwzględnione przy realizacji strategicznych przedsięwzięć, to:

1. **Konwergencja** - zgodnie z art. 3 Rozporządzenia nr 1083/2006 cel ten jest ukierunkowany na przyspieszenie konwergencji najslabiej rozwiniętych państw członkowskich i regionów poprzez poprawę warunków wzrostu i zatrudnienia dzięki zwiększaniu ilości i poprawie jakości inwestycji w kapitał rzeczowy i ludzki, rozwojowi innowacyjności i społeczeństwa opartego na wiedzy, zdolnościom adaptacyjnym do zmian gospodarczych i społecznych, ochronie i poprawie jakości środowiska naturalnego oraz zwiększeniu wydajności administracji. Cel finansowany ze środków EFRR, EFS, FS.
2. **Konkurencyjność** regionalna i zwiększenie zatrudnienia – ukierunkowany na zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności regionów, jak również zatrudnienia poprzez:
 - zwiększenie inwestycji w kapitał ludzki, innowacyjność i promowanie społeczeństwa opartego na wiedzy,
 - przedsiębiorczość,
 - ochronę i poprawę jakości środowiska naturalnego,
 - poprawę dostępności, zdolności adaptacyjnych pracowników i podmiotów gospodarczych,
 - rozwój rynków pracy sprzyjających integracji społecznej.

Cel finansowany ze środków EFRR i EFS.

3. **Europejska współpraca terytorialna** - cel ukierunkowany na umacnianie współpracy transgranicznej realizowany poprzez wspólne inicjatywy lokalne i regionalne, umacnianie współpracy transnarodowej za pomocą działań sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi terytorialnemu oraz umacnianie współpracy międzyregionalnej i wymiany doświadczeń na właściwym szczeblu terytorialnym. Cel finansowany z EFRR.

V. Uwarunkowania krajowe polityki rozwoju 2007-2013

Podstawowe wytyczne w zakresie polityki rozwoju, jakie uwzględnia *Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013*, związane są również z celami polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Zalecenia polityki krajowej znajdują wyraz m.in. w następujących dokumentach uwzględnionych przy realizacji celów strategicznych:

- Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007–2013;
- Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007–2013;
- Strategia Wzrostu Konkurencyjności Gospodarki w latach 2007–2013;
- Krajowa Strategia Zatrudnienia na lata 2007–2013;
- Strategia Rozwoju Edukacji na lata 2007–2015;
- Kierunki Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do 2020 roku;
- II Polityka Ekologiczna Państwa oraz dostosowane do niej strategie i programy środowiskowe.

5.1. Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady polityki rozwojowej jest Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227 poz. 1658). Ustawa określa zasady prowadzenia polityki rozwoju, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi. Zgodnie z Ustawą przez politykę rozwoju rozumie się zespół

wzajemnie powiązanych działań, podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej m.in. w zakresie:

- rozwoju miast i obszarów metropolitalnych,
- rozwoju nauki i zwiększenia innowacyjności gospodarki, w tym sektorów opartych na wykorzystaniu nowoczesnych technologii,
- rozwoju zasobów ludzkich, w tym podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa,
- tworzenia i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej,
- wspierania rozwoju przedsiębiorczości,
- wspieranie wzrostu gospodarczego,
- zwiększenia konkurencyjności gospodarki.

Zgodnie z Ustawą politykę rozwoju w skali lokalnej prowadzi samorząd. Politykę rozwoju realizuje się przy pomocy programów operacyjnych. Ustawa uznaje w art. 9, iż strategią rozwoju na poziomie lokalnym są strategie rozwoju powiatu oraz strategie rozwoju gmin.

Według zapisów Ustawy strategia zawierać powinna:

- diagnozę sytuacji przestrzenno-środowiskowej dla danego obszaru,
- prognozę trendów rozwojowych w okresie objętym strategią,
- określenie celów strategicznych polityki rozwoju w danym zakresie,
- określenie systemu realizacji oraz ram finansowych,
- wskaźniki realizacji.

5.2. Uwarunkowania regionalne Strategii Rozwoju Ciechocinka

5.2.1. Synteza potencjału geograficzno-społecznego województwa kujawsko-pomorskiego

Województwo kujawsko-pomorskie obejmuje 17 970 km² powierzchni i w końcu 2005 r. zamieszkiwało je 2 068,3 tys. ludności (GUS 2005r.). Mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego stanowią 5,4% ludności naszego kraju. Pod względem administracyjnym

województwo dzieli się na 19 powiatów ziemskich oraz cztery miasta na prawach powiatu (144 gminy). W regionie zostały rozdzielone funkcje stołeczne: Bydgoszcz jest siedzibą Wojewody, a Toruń siedzibą Marszałka i Sejmiku Województwa.

Dochód województwa mierzony PKB na mieszkańca jest dość niski – 89,7 % średniej krajowej, lecz powoli wzrasta (o 1,3 punkty w okresie 1999–2004). Tendencja ta wynika ze zmian w strukturze gospodarczej regionu.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka województwa kujawsko-pomorskiego w 2004r. na tle danych dotyczących całego kraju.

Województwo kujawsko-pomorskie	Wartość	Polska (100%)
Powierzchnia w km ²	17.970,0	6,0
Ludność w tys.	2.067,5	5,3
Gęstość zaludnienia (os./km ²)	115,0	94,2
Wskaźnik urbanizacji (liczba ludności w miastach do ludności ogółem)	61,8	100,5
PKB na mieszkańca w tys. zł	19.169,0	89,7
Nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca w zł	2.254,0	71,4
Nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca w zł	58,3	43,2
Spółki prawa handlowego na 1 tys. mieszkańców	4,3	75,0
Pracujący na 1 tys. ludności	309,6	95,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego.	23,6	124,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł.	1.988,0	87,4

Powierzchnia obszarów	32,4	99,7
Prawnie chronionych w %		

Źródło danych: Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Toruń 2007r.

Pod względem społeczno-gospodarczym województwo kujawsko-pomorskie zajmuje środkową pozycję w kraju. W największych miastach regionu występuje przemysł, który przechodził okres transformacji ustrojowej i staje się w coraz większym stopniu przemysłem konkurencyjnym w skali kraju. Istotnym czynnikiem jest wdrażanie nowych technologii i nasycenie struktury gospodarczej regionu branżami wysokich technologii, czego przykładem jest funkcjonowanie sektora elektronicznego w Podstrefie Specjalnej Pomorskiej Strefy Ekonomicznej w Łysomicach. W głównych ośrodkach miejskich województwa: Bydgoszczy, Toruniu, Włocławku, Grudziądzu, występuje przemysł chemiczny, elektromaszynowy, spożywczy, tekstylny, celulozowy i poligraficzny. Istotne znaczenie dla rozwoju obszaru ma układ drogowy włączający województwo w sieć komunikacyjną kraju i Europy. Podstawową osią komunikacyjną jest oś Północ – Południe: autostrada A-1. Przez województwo przechodzą też drogi: E-75 Gdańsk-Cieszyn, E-10 Szczecin – Warszawa, E - 261 Świecie – Wrocław. Planowana jest budowa trasy |S5 Wrocław – Gdańsk. Powyższy układ drogowy włącza obszar województwa w system dróg krajowych.

5.2.2. Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Podstawowym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju województwa kujawsko –pomorskiego w zakresie polityki rozwoju regionalnego jest *Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego* opracowana przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. Zgodnie z niniejszym dokumentem nadrzędnym celem, czyli misją, realizacji założeń Strategii długofalowego rozwoju województwa jest poprawa konkurencyjności regionu oraz podniesienie poziomu życia mieszkańców. Strategia obowiązuje od 1 stycznia 2007r. i wskazuje wyraźnie na konieczność realizacji działań, zmierzających do rozwoju infrastruktury w *Priorytetowym obszarze działań 2. Unowocześnienie struktury funkcjonalno –przestrzennej regionu.*

SIŁY

- Zasoby wód mineralnych, na których opiera się działalność uzdrowskowa
- Baza uzdrowskowa i hotelowa
- Tradycja uzdrowska
- Walory środowiskowe i zdrowotne na terenie miasta
- Połączenie funkcji turystycznych i uzdrowskich
- Dostępność komunikacyjna (bliskość głównych ośrodków regionu)
- Imprezy kulturalne

SŁABOŚCI

- Zarządzanie urządzeniami uzdrowskowymi
- Niedostateczny stan techniczny nieruchomości
- Niedostateczny rozwój infrastruktury turystycznej, handlowo – usługowej i bazy sportowo – rekreacyjnej
- brak nowoczesnego układu komunikacyjnego w centrum miasta i brak nawierzchni drogowych na powstających osiedlach
- Niezagospodarowane tereny wokół łożysk,
- Nierównomierny rozwój infrastruktury technicznej ochrony środowiska

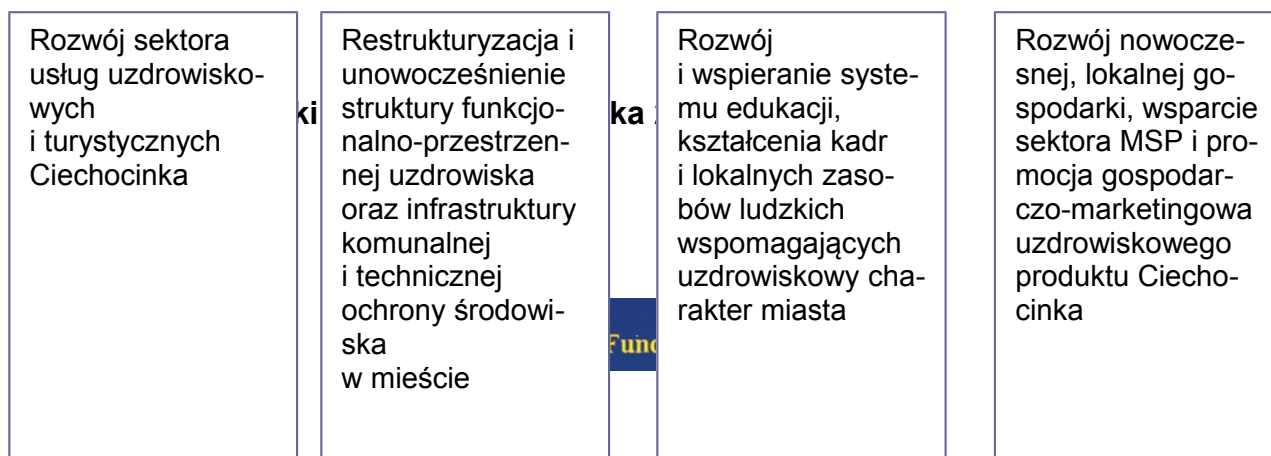
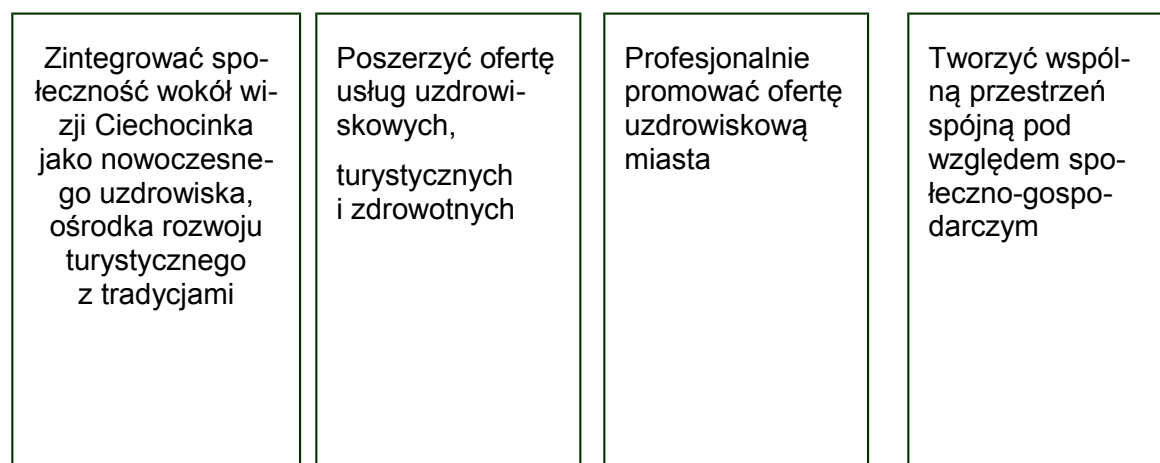
SZANSE

- Ciechocinek uzdrowskiem narodowym
- Fundusze strukturalne Unii Europejskiej
- Promocja oferty uzdrowskowej i marketing produktu uzdrowskowo-turystycznego miasta
- Rozwój krajowego układu drogowego –autostrada A-1
- Rozwój usług uzdrowskowo –turystycznych w regionie
- Rozwój usług sektora MSP powiązany z ofertą uzdrowskowo-turystyczną miasta
- Pozyskanie inwestorów zewnętrznych

ZAGROŻENIA

- Ograniczenia prawne i finansowe sektora uzdrowskowego
- Trudności w dążeniu do wzmocnienia relacji: miasto –podmioty uzdrowskowe
- Niska świadomość ekologiczna mieszkańców

6.2. Misje zaktualizowanej Strategii Rozwoju Ciechocinka 2007-2013

6.4. Główne cele strategiczne Ciechocinka 2007-2013

Poniższe zestawienie głównych celów strategicznych odnosi się do zaktualizowanych kierunków rozwojowych Ciechocinka na lata 2007-2013. Cele zostały poddane konsultacjom społecznym i uwzględniono w ich formułowaniu wyniki ustaleń prac strategicznych w formie warsztatów, które odbyły się w Urzędzie Miejskim Ciechocinka w czerwcu 2007 r. oraz sierpniu 2007 roku. Uwzględniają one również ustalone w toku prac strategicznych cele zawarte w Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka z 2001 roku.

Główne cele strategiczne w nowym okresie programowania dla strategicznego rozwoju miasta przedstawiają się następująco:

- ❖ Rozbudowa usług uzdrowiskowych, turystycznych oraz infrastruktury miasta.
- ❖ Promocja miasta i jego oferty uzdrowiskowej.
- ❖ Wspieranie rozwoju sieci osadniczej oraz warunków ekologicznych i zdrowotnych uzdrowiska.
- ❖ Unowocześnienie infrastruktury drogowej i układu komunikacyjnego miasta.
- ❖ Rozwój i unowocześnienie infrastruktury komunalnej, w tym infrastruktury technicznej ochrony środowiska.
- ❖ Rozwój systemu edukacji, w tym kształcenia zawodowego uwzględniającego uzdrowiskowy, rehabilitacyjny oraz turystyczny charakter miasta.
- ❖ Tworzenie programów promocji produktu uzdrowiskowego miasta oraz mechanizmów wsparcia rozwoju lokalnej gospodarki i usług uzdrowiskowych.
- ❖ Zachowanie i poprawa stanu środowiska naturalnego.

- ❖ Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości związanej z usługami uzdrowiskowymi i ofertą turystyczną miasta.

Poniższa tabela ilustruje zestawienie głównych celów zaktualizowanej Strategii w odniesieniu do realizacji podstawowych zasad polityki regionalnej w okresie programowania 2007 -2013

Tabela 2: Cele strategiczne Ciechocinka w nowej perspektywie programowania rozwoju 2007-2013

KONKURENCYJNOŚĆ	SPÓJNOŚĆ	INNOWACYJNOŚĆ
Rozbudowa usług uzdrowiskowych, turystycznych oraz infrastruktury miasta	Wspieranie rozwoju sieci osadniczej oraz warunków ekologicznych i zdrowotnych uzdrowiska	Promocja miasta i jego oferty uzdrowiskowej.
Rozwój systemu edukacji, w tym kształcenia zawodowego uwzględniającego uzdrowiskowy, rehabilitacyjny i turystyczny charakter miasta.	Unowocześnienie infrastruktury drogowej i układu komunikacyjnego miasta	Rozwój przedsiębiorczości związanej z usługami uzdrowiskowymi i ofertą turystyczną miasta ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw
	Zachowanie i poprawa stanu środowiska naturalnego.	
	Rozwój i unowocześnienie infrastruktury komunalnej, w tym infrastruktury technicznej ochrony środowiska.	

	Tworzenie mechanizmów wsparcia rozwoju lokalnej gospodarki i usług uzdrowiskowych, w tym promocja produktu uzdrowiskowego miasta.	
--	---	--

VII. Główne priorytety rozwoju Ciechocinka na lata 2007-2013

7.1. Priorytety rozwoju Ciechocinka na lata 2007-2013

- Priorytet I** Rozwój sektora usług uzdrowiskowych i turystycznych Ciechocinka.
- Priorytet II** Restrukturyzacja i unowocześnienie struktury funkcjonalno – przestrzennej uzdrowiska oraz infrastruktury komunalnej i infrastruktury technicznej środowiska w mieście.
- Priorytet III** Rozwój i wspieranie systemu edukacji, kształcenia kadr i lokalnych zasobów ludzkich wspomagających uzdrowiskowy i turystyczny charakter miasta.
- Priorytet IV** Rozwój nowoczesnej, lokalnej gospodarki, wsparcie sektora MSP i promocja gospodarczo - uzdrowiskowego produktu Ciechocinka.

7.2. Cele oraz zadania strategiczne

Priorytet I Rozwój sektora usług uzdrowiskowych i turystycznych Ciechocinka

Cel 1 Promocja miasta i jego oferty uzdrowiskowej i turystycznej:

- promocja produktów uzdrowiskowych i turystycznych miasta oraz **wzbogacanie oferty** o nowe atrakcje turystyczne,
- uczestnictwo w międzynarodowych targach oraz imprezach promocyjno-handlowych,
- rejestracja w krajowych oraz międzynarodowych systemach informacji i recepcji turystycznej,
- budowanie ścisłych kontaktów z przedstawicielami konsularnymi i dyplomatycznymi.

Cel 2 Rozbudowa usług oraz infrastruktury uzdrowiskowej i turystycznej miasta:

- wspieranie przedsięwzięć uzdrowiskowych, turystyczno-rekreacyjnych oraz sportowych,
- rozbudowa oferty kulturalnej,
- wykorzystanie walorów turystycznych i zagospodarowania nabrzeża Wisły,
- inwestycje zwiększające konkurencyjność lecznictwa uzdrowiskowego i oferty turystycznej miasta,
- podnoszenie poziomu oferowanych usług uzdrowiskowych, rehabilitacyjnych i turystycznych miasta.

Priorytet II Restrukturyzacja i unowocześnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej uzdrowiska oraz infrastruktury komunalnej i infrastruktury technicznej ochrony środowiska w mieście

Cel 1 Wspieranie rozwoju sieci osadniczej oraz bezpiecznych warunków życia:

- rozwój różnych form budownictwa mieszkaniowego,
- poprawa estetyki obiektów w centrum miasta,
- przygotowanie terenów inwestycyjnych,
- poprawa bezpieczeństwa w mieście (monitoring, ścisła współpraca policji, straży miejskiej),

- odnowa i rewitalizacja miasta.

Cel 2 Unowocześnienie infrastruktury drogowej miasta:

- rozbudowa infrastruktury drogowej,
- modernizacja odcinków dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych,
- budowa połączeń – tras dojazdowych do autostrady A-1,
- rozwój układu sieci ścieżek rowerowych na terenie miasta,
- stworzenie miejskiego układu komunikacyjno – drogowego uwzględniającego, normy ochrony środowiska oraz potrzeby mieszkańców i turystów,
- modernizacja infrastruktury transportu kolejowego.

Cel 3 Rozwój i unowocześnienie infrastruktury technicznej:

- rozbudowa systemu teleinformatycznego,
- uruchamianie systemów informatycznych, mających na celu ułatwienie dostępu mieszkańców do administracji publicznej,
- budowa i unowocześnianie sieci i urządzeń dla dostępu infrastruktury środowiska w Ciechocinku,
- doskonalenie systemu gospodarowania odpadami stałymi na bazie Programu Ochrony Środowiska Ciechocinka,
- wprowadzanie nowych technologii w zakresie źródeł energii cieplnej celem zmniejszenia emisji zanieczyszczeń środowiska i poprawy efektywności energetycznej,
- budowa stopnia wodnego na Wiśle.

Priorytet III Rozwój i wspieranie systemu edukacji, kształcenia kadr i lokalnych zasobów ludzkich, wspomagających uzdrowiskowy charakter miasta.

Cel 1 Rozwój systemu edukacji:

- wspieranie rozbudowy różnorodnych form kształcenia (zawodowego, policealnego, wyższego) szczególnie w obszarze usług uzdrowiskowych,
- wzbogacanie oferty szkoleniowej w specjalizacjach z zakresu usług uzdrowiskowych medycznych i rehabilitacyjnych oraz turystycznych.

Cel 2 Społeczeństwo obywatelskie:

- wspieranie rozwoju sektora organizacji pozarządowych,
- wspieranie aktywności społecznej mieszkańców.

Priorytet IV Rozwój nowoczesnej, lokalnej gospodarki, wsparcie sektora MSP i promocja gospodarczo-marketingowa uzdrowiskowego produktu Ciechocinka

Cel 1 Stworzenie mechanizmów wsparcia rozwoju lokalnej gospodarki:

- wprowadzanie systemowych rozwiązań w zakresie ulg podatkowych dla inwestorów,
- wprowadzenie rozwiązań kooperacyjnych,
- poprawa w dostępie do kapitału (fundusze pożyczkowe),
- rozwijanie instytucji otoczenia biznesu z uwzględnieniem sektora usług uzdrowiskowych i rehabilitacyjnych oraz turystycznych.

Cel 2 Rozwój przedsiębiorczości, w tym małej i średniej, w obszarze usług uzdrowiskowych i turystycznych:

- rozwój usług uzdrowiskowych i lecznictwa uzdrowiskowego,
- rozbudowa bazy hotelowej o wysokim standardzie,
- rozwój usług gastronomicznych,
- tworzenie centrów rozrywkowo- rekreacyjnych oraz kulturalnych,
- promocja marki miasta jako wysoko wyspecjalizowanego uzdrowiska,
- wspieranie działań dostosowawczych do standardów i warunków w Unii Europejskiej.

VIII. Zasady wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju Ciechocinka

Podstawowe zasady wdrażania zaktualizowanej *Strategii Rozwoju Ciechocinka 2007-2013*, odpowiadają wytycznym polityki strukturalnej i rozporządzeniom WE oraz zasadom zawartym w Narodowym Planie Rozwoju 2007-2013 i Programach Operacyjnych. Szczególnie istotne dla procesu wdrażania Strategii w okresie 2007 -2013, w tym projektów strategicznych, są następujące zasady:

- partnerstwa,
- koncentracji,
- „zanieczyszczający płaci”.

8.1. Partnerstwo

Partnerstwo znajduje swój wyraz w wielu płaszczyznach wdrażania strategii i ma ono charakter:

- organizacyjny,
- instytucjonalny,
- finansowy,
- publiczny.

Szczególnym wyrazem partnerstwa jest system PPP, czyli partnerstwa publiczno-prywatnego stosowanego w polityce strukturalnej w projektach infrastrukturalnych. Rozwiązania zawarte w rozporządzeniach WE wskazują, że obecne wyzwania i możliwości dotyczące inwestowania, zatrudnienia, integracji społecznej i kształcenia oraz innowacyjności rozwiązań w sferze społeczno-gospodarczej są zbyt skomplikowane i zbyt powiązane, aby poszczególne instytucje w pojedynkę mogły się właściwie do nich odnieść. Dlatego pojawiła się potrzeba przyjęcia wielopoziomowego i zintegrowanego podejścia do wdrażania Strategii i projektów strategicznych, które stało się podstawą polityki europejskiej. Tworzenie różnego rodzaju partnerstwa organizacyjnego, finansowego, instytucjonalnego, które łączą różne usługi i struktury wsparcia, może pomóc w zdynamizowaniu procesu wdrażania zaktualizowanej *Strategii Rozwoju Ciechocinka 2007-2013*.

8.2. Koncentracja

Jest to podstawowa zasada zawarta w krajowych dokumentach programowych na lata 2007-2013. Podstawowymi wymiarami stosowania tej zasady jest koncentracja środków oraz koncentracja przestrzenna rozwoju danego obszaru. Istotnym elementem zasady koncentracji jest również zapewnienie właściwej koordynacji polityk publicznych szczebla regionalnego i lokalnego, a także zapewnienie zgodności strategii lokalnej z regionalną, co zostało określone w ramach procesu aktualizacji *Strategii Rozwoju Ciechocinka 2007-2013*. Kolejnym aspektem koncentracji jest powiązanie procesu wdrażania Strategii z procesem planowania zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta. Zasada koncentracji w polityce spójności

2007 – 2013 r. oznacza również, zgodnie z polityką Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, koncentrację na priorytetowych problemach rozwoju lokalnego, czego wyrazem jest zawarte w zaktualizowanej Strategii zestawienie głównych projektów strategicznych Ciechocinka.

8.3. Zasada „zanieczyszczający płaci”

Zasada mówiąca, iż „zanieczyszczający płaci” jest jedną z głównych zasad wspólnotowej polityki

w zakresie planowania rozwoju przedsięwzięć i polityki w obszarze środowiska naturalnego i ma zastosowanie na całym terytorium Wspólnoty. Istnieją również szczegółowe przepisy wspólnotowe. Zasada ta znaleźć powinna swoje odzwierciedlenie w programowaniu przedsięwzięć z zakresu środowiskowego; zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” koszty unieszkodliwiania odpadów ponosi posiadacz, który przekazał odpady punktowi zbierania odpadów lub przedsiębiorstwu, i/lub poprzedni posiadacze lub wytwórca produktu, z którego pochodzą odpady.

Systemy opłat czy modele finansowania przedsięwzięć środowiskowych **uwzględnić powinny koszty zanieczyszczenia środowiska**, zatem by koszty były ponoszone przez tego, kto spowodował zanieczyszczenie. Systemy te powinny być proporcjonalne do marginalnych kosztów społecznych, w tym kosztów związanych ze środowiskiem naturalnym. Na przykład w odniesieniu do infrastruktury transportowej opłata powinna pokrywać nie tylko koszt samej infrastruktury, lecz również koszty zewnętrzne, tj. koszty związane z wypadkami, zanieczyszczeniem powietrza, hałasem.

Powyższa konstrukcja tej zasady stanowi o jej istotnym znaczeniu w wielu projektowanych przedsięwzięciach o charakterze rozwojowym w Ciechocinku i powinna być uwzględniona w systemie wdrażania samej strategii, jak i realizacji pojedynczych projektów strategicznych.

8.4. Zestawienie głównych obszarów wdrożenia *Aktualizowanej Strategii Ciechocinka na lata 2007-2013*

Poniżej zilustrowano główne obszary wsparcia; w schemacie finansowania odzwierciedlając zakładane w ramach polityki regionalnej źródła dotacyjne. Polityka rozwoju lokalnego uwzględnia podstawowe elementy: infrastruktura techniczna, infrastruktura ochrony środowiska,

infrastruktura społeczna (ochrona zdrowia) i edukacyjna oraz innowacyjność gospodarki.

Tabela nr 3. Główne obszary rozwojowe i schemat finansowania 2007-2013 dla zaktualizowanej Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013

Schemat finansowania	Dotacja – fundusze strukturalne UE	Pożyczki + dotacje	Dotacje publiczne
Obszar wdrażania			
Infrastruktura techniczna i komunalna	Energia Telekomunikacja/ICT Uzbrojenie terenów Inwestycje mieszkalnictwa Budowa i modernizacja dróg		
Infrastruktura społeczna i edukacyjna	Turystyka Modernizacja bazy edukacyjnej Ochrona zdrowia		
Infrastruktura ochrony środowiska		Odpady stałe Systemy kanalizacji i oczyszczalnie ścieków Wodociągi i uzdatnianie wody Inwestycje przeciwpowodziowe	
Transport publiczny	Drogi krajowe i powiatowe		Drogi lokalne

Innowacja i B+R	Badania, innowacje i transfer technologii.		
------------------------	--	--	--

Źródło: DG ds. Polityki Regionalnej 2006

8.5. Zestawienie wskaźników realizacji zaktualizowanej Strategii

Ujęte w dokumencie cele i przedsięwzięcia rozwojowe Ciechocinka określone zostały wskaźnikowo w wyniku procesu aktualizacji. **Opierając się na zaproponowanych wskaźnikach** dokonać można oceny procesu oraz dynamiki zmian strategicznych w ramach wdrażania dokumentu programowego i zadań w nim ujętych. Pozwoli to na przedstawienie procesu zmian w odniesieniu do podstawowych obszarów funkcjonowania miasta i realizacji polityki rozwoju. Poniżej zaprezentowano zestawienie orientacyjnych wskaźników, które stanowić mogą środek pomocniczy w ocenie postępu wdrażania zaktualizowanej Strategii Rozwoju Ciechocinka.

Tabela nr 4. Przykładowe wskaźniki wdrażania Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013

Obszar oddziaływania Strategii Rozwoju Ciechocinka –cele Strategii	Wskaźnik
Promocja miasta i jego oferty uzdrowskiej	Liczba osób przyjeżdżających. Nowe produkty turystyczne.
Rozbudowa usług oraz zaplecza turystycznego	Liczba akcji i imprez o charakterze kulturalnym. Nowe elementy infrastruktury turystycznej.
Wspieranie rozwoju sieci osadniczej oraz bezpiecznych warunków życia	Powierzchnia nowych terenów pod inwestycje i budownictwo. Powierzchnia obszarów zrewitalizowanych
Unowocześnienie infrastruktury transportowej	Długość dróg wyremontowanych i budowanych. Długość ścieżek rowerowych. Modernizacja infrastruktury kolejowej.
Rozwój i unowocześnienie infrastruktury technicznej	Długość nowej i modernizowanej sieci i urządzeń dla zaopatrzenia mieszkańców

	<p>w wodę.</p> <p>Długość nowych i zmodernizowanych systemów i urządzeń odprowadzania i oczyszczania ścieków.</p> <p>Liczba miejsc dostępowych do Internetu.</p>
Rozwój systemu edukacji	<p>Nowe formy kształcenia zawodowego, policealnego, wyższego związane z profilem lokalnej gospodarki.</p> <p>Sprawny system finansowego wsparcia edukacji dla najuboższych.</p>
Społeczeństwo obywatelskie	<p>Liczba aktywnych organizacji pozarządowych.</p> <p>Nowe przedsięwzięcia w ramach partnerstwa społecznego.</p>
Stworzenie mechanizmów wsparcia rozwoju lokalnej gospodarki	<p>Tworzenie systemu wsparcia sektora MSP.</p> <p>Institucje okołobiznesowe.</p> <p>Sprawny system ułatwień podatkowych i dostępu do kapitału (fundusze pożyczkowe).</p> <p>Nowe instytucje otoczenia biznesu.</p>
Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości	<p>Nowe usługi lecznicze i uzdrowiskowe.</p> <p>Rozbudowa bazy hotelowej o wysokim standardzie.</p> <p>Podmioty świadczące usługi turystyczne.</p>

8.6. Monitoring Strategii

Sprawny i efektywny monitoring strategii rozwoju musi być stałym i ciągłym procesem obserwacji ilościowych i jakościowych zmian wybranych mierników, mającym na celu zapewnienie informacji na temat słuszności i skuteczności podejmowanych działań oraz ich zmianę w przypadku rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami.

Monitoringiem objęte zostaną podstawowe obszary życia społeczno-gospodarczego mające swoje odbicie w priorytetach rozwoju Ciechocinka. Poprzez ustalenie zasad procesu monitoringu

zapewniona zostanie bieżąca i etapowa kontrola realizacji strategii poprzez system funkcjonowania samorządu Ciechocinka, tj. organy samorządu gminnego: Radę Miejską i Burmistrza.

Monitoring strategii będzie obejmował następujące działania:

- systematyczne zbieranie i prezentację w formie sprawozdań rocznych dla Rady Miejskiej danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji celów strategicznych,
- prowadzenie analiz porównawczych i tematycznych,
- przygotowywanie cyklicznych raportów dla Rady Miejskiej, ukazujących stopień realizacji strategii w obszarach priorytetowych,
- ocenę osiągniętych rezultatów oraz określenie stopnia wykonania przyjętych celów i działań,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a osiągniętymi rezultatami,
- analizę przyczyn rozbieżności oraz identyfikację obszarów wymagających podjęcia działań interwencyjnych,
- planowanie zmian we wdrażaniu strategii oraz wdrożenie przyjętych działań.

W perspektywie długofalowej monitoring umożliwi obserwację dynamiki realizacji celów oraz zmian strukturalnych na terenie Ciechocinka.

IX. Komplementarność ze *Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020*

Aktualizacja Strategii Rozwoju Ciechocinka na lata 2007 -2013 osiąga zgodność z celami regionalnymi w następującym zakresie:

Priorytetowy obszar działań 1. Rozwój nowoczesnej gospodarki

Działanie 1.1. Kreowanie warunków przedsiębiorczości i upowszechniania innowacji

Rozwijanie postaw przedsiębiorczych: upowszechnianie wiedzy w zakresie przedsiębiorczości, regulacje systemów: podatkowego i ubezpieczeń społecznych, usuwanie znanych barier administracyjnych, wprowadzanie prorozwojowych systemów podatków lokalnych, ułatwień rejestracji aktywności gospodarczej, udostępnianie terenów inwestycyjnych, polepszenie

dostępu do kapitału, ułatwianie dostępu do informacji i doradztwo gospodarcze, pomoc w nawiązywaniu kontaktów zagranicznych.

Rozwijanie instytucji otoczenia biznesu - fundusze inwestycyjne, instytucje kredytowo-pożyczkowe i gwarancyjne, instytucje ubezpieczeniowe, centra targowe i wystawienniczo promocyjne, organizacje przedsiębiorców aktywnie uczestniczące w kształtowaniu polityki gospodarczej w regionie, w środowiskach lokalnych.

Działanie 1.3. Promocja rozwoju uzdrowiska i turystyki

Promocja walorów uzdrowiskowych i produktów turystycznych - zdecydowanie efektywniejsze wykorzystanie atrakcyjności wypoczynkowo- uzdrowiskowej i krajoznawczo-kulturalnej regionu jako czynnika rozwoju gospodarczego. W strukturze oferty produktów turystycznych winny znaleźć się produkty turystyki specjalistycznej, jak np.: eksponujące unikatowe walory przyrody żywej i krajobrazu regionu, zasoby i możliwości leczenia uzdrowiskowego, aktywnej rekreacji w atrakcyjnym środowisku przyrodniczym, poznawanie zabytków i innych przejawów dziedzictwa kulturowego, propozycje atrakcyjnej rozrywki kulturalnej adresowane do konkretnych grup turystów. Aktywna promocja oferowanych produktów wymagająca uruchomienia różnego rodzaju instrumentów informacyjno-promocyjnych, obecności w krajowych, europejskich systemach informacji i recepcji turystycznej.

Rozwój sektora usług turystycznych -różnicowanie oferty usług hotelowych i gastronomicznych, wzbogacenie zagospodarowania rozrywkowo-rekreacyjnego. Szczególnie ważnymi segmentami tego sektora winny być usługi uzdrowiskowe oraz kongresowo-konferencyjne.

Priorytetowy obszar działań 2. Restrukturyzacja i unowocześnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej uzdrowiska oraz infrastruktury komunalnej i infrastruktury technicznej środowiska w mieście.

Działanie 2.1. Wspieranie rozwoju sieci osadniczej

Przedsięwzięcia w tym kierunku obejmować będą rewitalizację obszarów uzdrowiskowych, ochronę i rewaloryzację zasobów zabytkowych oraz nadanie im nowych funkcji (np. kulturalnej, turystycznej), **wywołanie** ożywienia społeczno-gospodarczego.

Działanie 2.2. Rozwój infrastruktury technicznej

Poprawa dostępności komunikacyjnej regionu – budowa autostrady A1 na całej długości zapewniającej powiązania krajowe i międzynarodowe regionu kujawsko-pomorskiego w układzie północ-południe, przebudowa infrastruktury kolejowej (kolejowej sieci transportowej).

Unowocześnienie układów transportowych wewnątrzregionalnych - budowa i modernizacja dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, budowa dróg rowerowych, co sprzyjać będzie rozwojowi turystyki i rekreacji oraz poprawi stan bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Rozwój i unowocześnienie pozostałej infrastruktury technicznej i mieszkalnictwa - budowa i unowocześnianie sieci i urządzeń zaopatrzenia w wodę oraz modernizacja systemów i urządzeń odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz rozbudowa kanalizacji deszczowej, unowocześnianie systemu gospodarowania odpadami stałymi, unowocześnianie źródeł energii cieplnej dla zmniejszenia emisji zanieczyszczeń środowiska i poprawy efektywności energetycznej. Ponadto działania w zakresie rozwoju budownictwa mieszkaniowego w aspekcie przygotowania terenów inwestycyjnych, wspierania finansowego inwestorów, wspieranie rozwoju rynku mieszkaniowego, w tym zwiększanie zasobu ogólnie dostępnych mieszkań na wynajem dla ożywienia procesów migracyjnych związanych z rynkiem pracy, zwiększenie stanu i zasobów mieszkaniowych będących w zarządzie gmin.

Działanie 2.3. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

Rozwój infrastruktury teleinformatycznej – tworzenie warunków do dalszego dynamicznego rozwoju usług komercyjnych, tworzenie teleinformatycznych sieci usług publicznych.

Działanie 2.4. Rozwój infrastruktury społecznej

Unowocześnianie infrastruktury usług społecznych – placówki świadczące usługi związane z profilaktyką zdrowia i leczeniem dla zapewnienia jak najszerszej oferty i wysokich standardów usług medycznych, zwiększenia dostępności technologii medycznych o wysokiej skuteczności i efektywności, powinny wzbogacać, unowocześniać swą bazę materialną, obiekty i wyposażenie, wzbogacać ofertę świadczonych usług o usługi nowego typu, wywoływane przez

potrzeby współczesności.

Priorytetowy obszar działań 3. Rozwój i wspieranie systemu edukacji, kształcenia kadr i lokalnych zasobów ludzkich, wspomagających uzdrowiskowy charakter miasta.

Działanie 3.1. Budowa społeczeństwa opartego na wiedzy

Poprawa efektywności kształcenia – rozwój i doskonalenie standardów, programów oraz metod edukacji na wszystkich poziomach nauczania, odzwierciedlających uzdrowiskowy charakter miasta.

Dostępność edukacji dla dorosłych- rozwijanie różnorodnych form (instytucji) kształcenia dorosłych.

Wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży – systemy pomocy stypendialnej dla uczniów i młodzieży.

Działanie 3.2. Budowa kapitału społecznego

Wspieranie rozwoju sektora organizacji pozarządowych - promocja postaw obywatelskich, działań prospołecznych (wolontariatu, filantropii), promocja mechanizmów konsultacji społecznych.

Budowa partnerstwa publiczno-społecznego - przedsięwzięcia ukierunkowane na budowanie partnerskich relacji między organizacjami pozarządowymi i administracją publiczną.

Działanie 3.5. Integracja społeczno-zawodowa i bezpieczeństwo ludności

Poprawa stanu bezpieczeństwa ludności – uruchamianie systemów monitoringu zagrożeń porządku publicznego i odnośnych interwencji.

X. Programowanie na lata 2007-2013

Lata 2007 – 2013 to kolejny okres finansowy w Unii Europejskiej i zarazem pierwszy pełny dla Polski jako pełnoprawnego kraju członkowskiego Unii Europejskiej. W latach 2004 – 2006 nasz kraj korzystał z funduszy strukturalnych i funduszu spójności, lecz nie brał udziału w programowaniu struktury i zasad ich wydatkowania w całej Unii Europejskiej.

W wyniku negocjacji Polska ma otrzymać z budżetu UE 67,3 mld euro. Fundusze te mają zostać przeznaczone na :

stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

W ten sposób został określony cel strategiczny zgodnie z zapisami Narodowej Strategii Spójności (NSS) (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia NSRO).

Narodowa Strategia Spójności to dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych na lata 2007 – 2013:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR),
- Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS),
- Funduszu Spójności (FS).

NSRO określa krajowe ramy interwencji w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności, a także zasady koordynacji pomiędzy polityką spójności Unii Europejskiej i właściwymi krajowymi politykami sektorowymi i regionalnymi. NSRO określa również mechanizmy koordynacji pomiędzy programami współfinansowanymi ze środków EFRR, EFS, Funduszu Spójności a tymi, które są współfinansowane w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europejskiego Funduszu Rybackiego, a także Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz innymi instrumentami finansowymi.

W cel strategiczny wpisane zostały horyzontalne cele szczegółowe:

1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa.
2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej.
3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski.
4. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług.

5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.
6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Podstawowymi narzędziami dla osiągnięcia postawionych celów – obok instrumentów prawnych, fiskalnych i instytucjonalnych – będą Programy Operacyjne (PO).

Programy Operacyjne, po uprzedniej akceptacji Komisji Europejskiej, określą w sposób szczegółowy zasady wydatkowania funduszy unijnych, priorytety i rodzaje inwestycji mogących się o takie dofinansowanie ubiegać oraz instytucje zarządzające i pośredniczące w realizacji poszczególnych programów.

Tabela nr 5. Zestawienie programów operacyjnych i źródeł finansowania

Program Operacyjny	Instytucja zarządzająca	Źródło finansowania
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFRR i FS
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFRR
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFS
16 Regionalnych Programów Operacyjnych	Zarządy poszczególnych województw	EFRR
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFRR
Program Operacyjny Pomoc Techniczna	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFRR
Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFRR

Łączna suma środków finansowych przewidziana na realizację celów Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO) w latach 2007-2013 wyniesie około 85,6 mld euro. W ujęciu średniorocznym, licząc do końca okresu wydatkowania zakontraktowanych środków (do roku 2015), będzie możliwe wydatkowanie ponad 9,5 mld euro, co odpowiada około 5% produktu krajowego brutto.

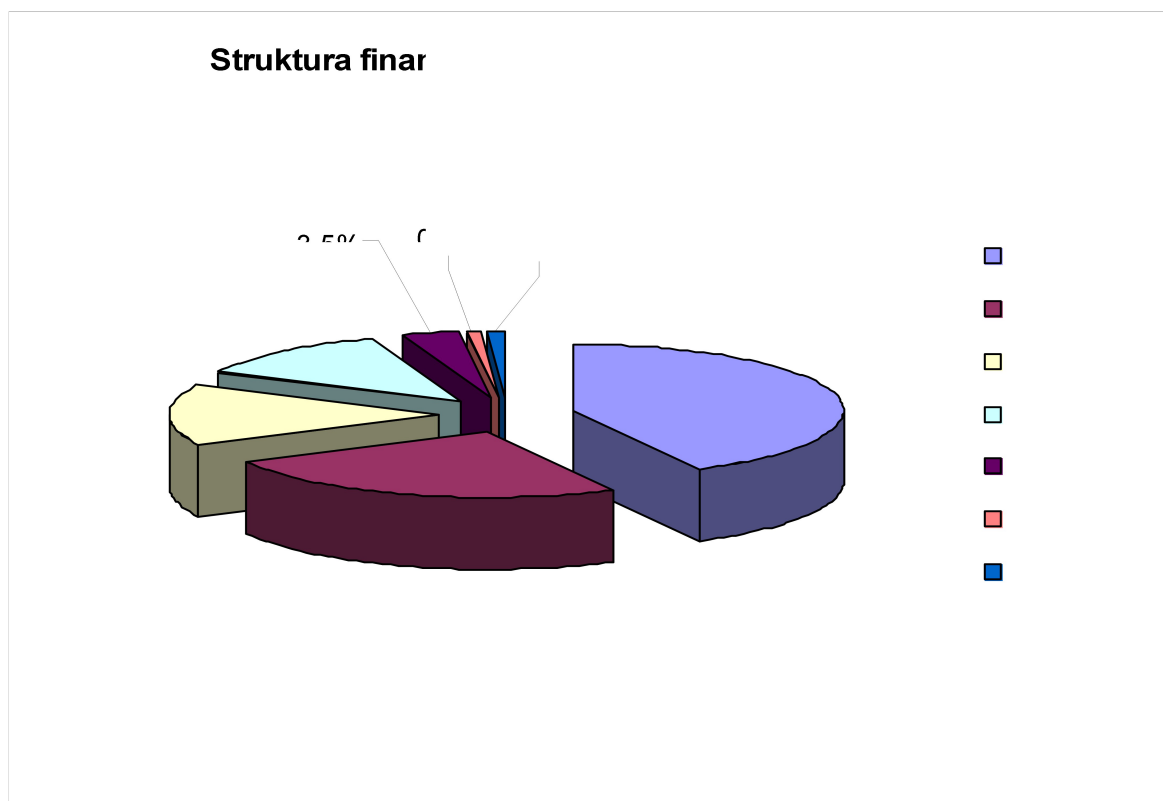
Jak już wspomniano, z tej sumy 67,3 mld euro będzie pochodziło z budżetu UE, zaś pozostała część stanowić będzie wkład własny beneficjentów: 11,9 mld euro z krajowych środków publicznych (w tym ok. 5,93 mld euro z budżetu państwa) oraz ok. 6,4 mld euro ze strony podmiotów prywatnych.

Planowane wydatki w ramach polityki spójności będą koordynowane z wydatkami przeznaczonymi na instrumenty strukturalne Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, a także innymi programami europejskimi w sferze wzmacniania konkurencyjności. Łączna suma środków włączona w realizację działań rozwojowych, których głównym elementem będzie NSRO, wyniesie łącznie ponad 107,9 mld euro, w tym 85,4 mld środków UE.

Szczegółowy podział funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w Polsce w odniesieniu do poszczególnych programów operacyjnych kształtuje się w następująco:

- PO Infrastruktura i Środowisko – 41,9% całości środków (27,9 mld euro),
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – 24,9% całości środków (16,6 mld euro),
- PO Kapitał Ludzki – 14,6% całości środków (9,7 mld euro),
- PO Innowacyjna Gospodarka – 12,4% całości środków (8,3 mld euro),
- PO Rozwój Polski Wschodniej – 3,4% całości środków (2,3 mld euro),
- PO Pomoc Techniczna - 0,8% całości środków (0,5 mld euro),
- PO Europejskiej Współpracy Terytorialnej - (0,7 mld euro)

Pozostałe środki finansowe w ramach obu funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności zostaną przeznaczone na utworzenie tzw. krajowej rezerwy wykonania (2% wartości alokacji, około 1,3 mld euro).

XI. PROGRAMY OPERACYJNE 2007-2013

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko- Pomorskiego

Zgodnie z zapisami *Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 – 2013* Zarządy poszczególnych województw odpowiedzialne są za przygotowanie wojewódzkich Regionalnych Programów Operacyjnych w celu wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. *Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego* stanowi najistotniejszy instrument polityki regionalnej województwa w latach 2007 – 2013. Realizuje zapisy dokumentów planistycznych funkcjonujących na terenie województwa, ze szczególnym uwzględnieniem *Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego*.

Podstawą dla prac nad *Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko –*

Pomorskiego (RPO WK-P), które rozpoczęły się już w połowie 2005 r., były przede wszystkim:

- wnioski z regionalnych konsultacji społecznych,
 - rekomendacje płynące z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko,
 - rekomendacje płynące z oceny ex-ante (szacunkowej),
 - wyniki konsultacji międzyresortowych oraz ustaleń podjętych przez stały komitet Rady Ministrów,
 - doświadczenie płynące z wykorzystania funduszy strukturalnych w latach 2004 – 2006.

RPO WK-P 2007-2013 stanowi największy w historii, skoordynowany, wieloletni i ustabilizowany finansowo program przedsięwzięć rozwojowych w województwie pomorskim. Jego celem strategicznym jest:

tworzenie warunków dla poprawy konkurencyjności województwa oraz spójności społeczno-gospodarczej i przestrzennej jego obszaru.

Oznacza to stanowienie w nim warunków dla dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego, wzrostu potencjału i efektywności gospodarowania, kreowanie zdolności do skutecznej gospodarczej rywalizacji z otoczeniem przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

RPO WK-P jest więc bardzo istotnym instrumentem wprowadzania zmian na poziomie strukturalnym w całym regionie, a jednocześnie stanowi ważne narzędzie realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej.

Trzeba jednak pamiętać, że mimo dużego budżetu (prawie 1 mld euro), RPO WK-P nie może być środkiem do rozwiązania wszystkich problemów regionu oraz sposobem na wykorzystanie wszystkich otwierających się przed regionem szans. Z tego punktu widzenia kluczowa będzie skuteczna koordynacja RPO WK-P z innymi programami realizowanymi na terenie województwa w ramach polityki spójności UE, Wspólnej Polityki Rolnej, Funduszem Wsparcia oraz polityk i strategii krajowych.

Program będzie finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, publicznych środków krajowych oraz środków prywatnych. RPO WK-P realizowany będzie na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego, a za jego wdrażanie odpowiedzialny będzie Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Struktura i układ dokumentu:

WPROWADZENIE

- I DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA
- II STRATEGIA ROZWOJU REGIONU
- III OSIE PRIORYTETOWE REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO NA LATA 2007 – 2013
- IV PLAN FINANSOWY
- V PRZEPISY WYKONAWCZE
- VI PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA MAKROEKONOMICZNEGO REALIZACJI PROGRAMU
- VII OCENA PROGRAMU PRZED ROZPOCZĘCIEM REALIZACJI (OCENA EX-ANTE)
- VIII PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO NA LATA 2007 - 2013
- IX INFORMACJA Z PRZEPROWADZONYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PROGRAMU

SPIS SKRÓTÓW

SŁOWNICZEK

ZAŁĄCZNIKI

W celu doprecyzowania zapisów RPO WK-P i przedstawienia jego treści beneficjentom w sposób bardziej przejrzysty i przyjazny powstanie Uszczegółowienie Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 – 2013 (URPO WK-P). Przygotowanie URPO WK-P –choć nie jest wymagane regulacjami Unii Europejskiej – jest niezbędne, aby przybliżyć wszystkim potencjalnym beneficjentom treść RPO WK-P, wskazując jednocześnie na procedury wydatkowania i szczegółowe zasady, zgodnie z którymi będzie można uzyskać wsparcie ze środków unijnych. Dokument URPO WK-P musi wynikać bezpośrednio z zapisów RPO WK-P i być w pełni zgodny z zapisami Programu. Niniejszy dokument stanowi więc bezpośrednią kontynuację zapisów projektu RPO WK-P przyjętego przez Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego w dniu 12 lipca 2007 r.

W stosunku do treści RPO WK-P URPO WK-P określać będzie przede wszystkim:

- podział środków w ramach Osi Priorytetowych na poszczególne Działania;
- doprecyzowaną listę typów projektów;

- doprecyzowane kategorie beneficjentów;
- wstępnie zarysowane rodzaje wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych;
- uszczegółowienie zagadnień związanych z pomocą publiczną;
- precyzyjniejsze określenie zagadnień związanych z instrumentem elastyczności;
- zarys systemu wyboru projektów w ramach Osi Priorytetowych.

Realizacja celu strategicznego RPO WK-P oparta została na ośmiu osiach priorytetowych wyznaczających obszary interwencji funduszy strukturalnych na obszarze województwa kujawsko – pomorskiego. Poszczególnym osiom priorytetowym przypisano cel główny oraz cele szczegółowe wraz z uzasadnieniem ich realizacji i zgodnością z innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi. URPO WK-P zawiera również indykatywny podział środków Europejskiego Funduszu Regionalnego na poszczególne Działania.

Każdej osi priorytetowej przypisano również określoną kategorię działań (i poddziałań w bardziej rozbudowanych obszarach). Opis poszczególnych działań i poddziałań zawiera uzasadnienie ich realizacji, wymienia typy projektów mogących ubiegać się o dofinansowanie, kategorie beneficjentów, rodzaje wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych, poziomu dofinansowania oraz zasad dotyczących kryteriów wyboru projektu, pomocy publicznej i instrumentu elastyczności.

Uszczegółowienie RPO WK-P stanowi swoistą mapę drogową ułatwiającą poruszanie się w obszarze polityki strukturalnej Unii Europejskiej realizowanej w województwie kujawsko – pomorskim. Dokument ten winien być podstawowym narzędziem na etapie planowania inwestycji przeznaczonych do współfinansowania z funduszy UE, aplikowania o nie i ich końcowego rozliczania.

Osie priorytetowe RPO WK-P na lata 2007 – 2013:

Oś priorytetowa I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Oś priorytetowa II ZACHOWANIE I RACJONALNE UŻYTKOWANIE ŚRODOWISKA

Oś priorytetowa III ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

**Oś priorytetowa IV ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZEŃSTWA
INFORMACYJNEGO**

Oś priorytetowa V WZMOCNIENIE KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Oś priorytetowa VI WSPARCIE ROZWOJU TURYSTYKI

Oś priorytetowa VII WSPIERANIE PRZEMIAN W MIASTACH I OBSZARACH WYMAGAJĄCYCH ODNOWY

Oś priorytetowa VIII POMOC TECHNICZNA

2. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ) stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Cechą charakterystyczną POLiŚ jest całościowe ujęcie problematyki podstawowej infrastruktury, która obejmuje infrastrukturę techniczną i zasadnicze elementy infrastruktury społecznej. Za punkt wyjścia dla określenia zakresu programu posłużyła zasada maksymalizacji efektów rozwojowych, uwarunkowana komplementarnym potraktowaniem sfery technicznej i społecznej w jednym nurcie programowym i realizacyjnym. Działania w ramach POLiŚ są komplementarne do działań realizowanych w ramach 16 regionalnych programów operacyjnych, a także innych programów operacyjnych przygotowanych na lata 2007-2013, tj. Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki, Rozwój Polski Wschodniej oraz programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

PO Infrastruktura i Środowisko jest również ważnym instrumentem realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej, a wydatki na cele priorytetowe UE stanowią w ramach programu 66,6% całości wydatków. Zgodnie z ustaleniami Rady Europejskiej ważnym elementem programu będą też działania wpływające w korzystny sposób na środowisko. Należą do nich m.in. działania wspierające ograniczenie zmian klimatycznych i wzrost znaczenia „zielonej” energii, usprawnienie i zwiększenie efektywności oraz bezpieczeństwa systemu transportowego (m.in. poprzez wsparcie systemów transportu publicznego i kolejowego).

Mimo znaczącej alokacji funduszy UE w ramach omawianego programu środki te nie są wystarczające do wypełnienia wszystkich zobowiązań akcesyjnych Polski w takich obszarach jak ochrona środowiska czy energetyka. Realizacja zobowiązań nie stanowi jednak głównego celu programu, jakim jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej kraju.

Wypełnienie zobowiązań akcesyjnych realizowane będzie również poprzez środki krajowe (publiczne, jak i prywatne), które zgodnie z unijną zasadą dodatkowości mogą być uzupełniane

przez środki UE w ramach programów regionalnych czy sektorowych.

W związku z tym środki w ramach programu będą uzupełniać, a nie zastępować fundusze krajowe w tych dziedzinach. Dzięki temu POIiŚ stanowić będzie jedno z wielu (a nie jedyne) narzędzie wspomagające wypełnienie tych zobowiązań.

Uwzględnienie środków z Funduszu Spójności w ramach osi priorytetowych związanych z inwestycjami w sektorze transportu i energetyki, które są korzystne dla środowiska wskazuje na to, że inwestycje o charakterze środowiskowym nie tylko nie utrudniają, ale przyczyniają się do realizacji jednego z celów horyzontalnych NSRO – *Wzrostu konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałania ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej*. Świadczy też o tym poziom wysokości wsparcia inwestycji mających pozytywny wpływ na środowisko. Inwestycje przyczyniające się pośrednio oraz bezpośrednio do ochrony środowiska stanowią bowiem 60% całego wsparcia tego Funduszu. Struktura programu wynika z prawa wspólnotowego. Natomiast z uwagi na ogólny charakter programów operacyjnych kierowanych do Komisji Europejskiej dla potrzeb krajowych przygotowany zostanie projekt dokumentu uszczegóławiającego zapisy programu operacyjnego – Szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego (zwany dalej uszczegółowieniem programu operacyjnego). Dokument ten, ze względu na szczegółowość zawartych w nim informacji, będzie kompendium wiedzy dla beneficjentów na temat możliwości i sposobu realizacji projektów w ramach poszczególnych programów operacyjnych. Wskazując szczegółowe typy projektów, listę potencjalnych beneficjentów oraz system wyboru projektów dokument ten ułatwi potencjalnemu beneficjentowi prawidłowe przygotowanie wniosku aplikacyjnego.

Osie Priorytetowe POIiŚ

- 1. OŚ PRIORYTETOWA GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA**
- 2. OŚ PRIORYTETOWA GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI**
- 3. OŚ PRIORYTETOWA ZARZĄDZANIE ZASOBAMI I PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA**
- 4. OŚ PRIORYTETOWA PRZEDSIĘWZIĘCIA DOSTOSOWUJĄCE PRZEDSIĘBIORSTWA DO WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA**
- 5. OŚ PRIORYTETOWA OCHRONA PRZYRODY I KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH**
- 6. OŚ PRIORYTETOWA DROGOWA I LOTNICZA SIEĆ TEN-T**
- 7. OŚ PRIORYTETOWA TRANSPORT PRZYJAZNY ŚRODOWISKU**

8. **OŚ PRIORYTETOWA** BEZPIECZEŃSTWO TRANSPORTU I KRAJOWE SIECI TRANSPORTOWE
9. **OŚ PRIORYTETOWA** INFRASTRUKTURA DROGOWA W POLSCE WSCHODNIEJ
10. **OŚ PRIORYTETOWA** INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU
11. **OŚ PRIORYTETOWA** BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE
12. **OŚ PRIORYTETOWA** KULTURA I DZIEDZICTWO KULTUROWE
13. **OŚ PRIORYTETOWA** BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE I POPRAWA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU OCHRONY ZDROWIA
14. **OŚ PRIORYTETOWA** INFRASTRUKTURA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
15. **OŚ PRIORYTETOWA** POMOC TECHNICZNA – EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
16. **OŚ PRIORYTETOWA** POMOC TECHNICZNA – FUNDUSZ SPÓJNOŚCI
17. **OŚ PRIORYTETOWA** KONKURENCYJNOŚĆ REGIONÓW

Łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 wyniesie 36 385 320 777 euro, z czego 34 464 497 836 euro stanowić będzie wkład publiczny.

Wkład publiczny będzie składać się ze środków Unii Europejskiej wynoszących: 27 848 273 161 euro (w tym ze środków Funduszu Spójności –21 511 063 161 euro oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 6 337 210 000 euro), a także krajowych środków publicznych w wysokości 6 616 224 675 euro.

Obok środków publicznych w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko będą zaangażowane również środki prywatne – pomoc kierowana do przedsiębiorstw będzie podlegała zasadom konkurencji. Łączna wartość środków prywatnych została oszacowana na poziomie 1 920 822 941 euro.

Instytucją Zarządzającą Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko jest minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, który wykonuje swoje funkcje przy pomocy Departamentu Koordynacji Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Instytucja Zarządzająca przekaże realizację części swoich zadań Instytucjom Pośredniczącym, tj. ministrom właściwym.

Tryb pozakonkursowy obejmie zgodnie z projektem ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju:

- Duże projekty, których koszt całkowity przekracza 25 mln euro – w przypadku projektów dotyczących środowiska naturalnego oraz projektów o wartości powyżej 50 mln euro – w przypadku innych dziedzin, zatwierdzane przez Komisję Europejską.
- Projekty systemowe - polegające na dofinansowaniu realizacji przez poszczególne organy administracji publicznej i inne jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach dotyczących tych organów i jednostek.
- Projekty indywidualne – określone w programie operacyjnym, zgłaszane przez beneficjentów imiennie wskazanych w programie operacyjnym.
- Projekty pomocy technicznej.

Pozostałe projekty będą wybierane w drodze konkursu.

3. Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Zgodnie z przyjętymi przez Radę Ministrów Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce na lata 2007– 2013 zostanie ujęta w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL), którego celem jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich poprzez:

- wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników,
- podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa,
- zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa.

W ramach Programu wsparciem zostaną objęte następujące obszary:

- zatrudnienie,
- edukacja,
- integracja społeczna,
- rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw,
- rozwój zasobów ludzkich na terenach wiejskich,
- budowa sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli,
- promocja zdrowia zasobów pracy.

Termin „kapitał ludzki” przyjęto jako najpełniej oddający istotę kompleksowego wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach POKL, którego cele są ściśle związane z rozwojem

kapitału ludzkiego zarówno w jego wymiarze indywidualnym jak i społecznym.

Termin „kapitał ludzki” jest pojęciem oznaczającym zasób wiedzy, umiejętności oraz potencjału zawartego w każdym człowieku i w społeczeństwie jako całości, określającym zdolności do pracy, adaptacji do zmian w otoczeniu oraz możliwości kreacji nowych rozwiązań. W bezpośrednim związku z kapitałem ludzkim pozostaje kapitał społeczny, oznaczający zasoby umiejętności, informacji, kultury, wiedzy i kreatywności jednostek oraz związki pomiędzy ludźmi i organizacjami. Podkreślić należy, iż kapitał społeczny nie jest tylko prostą sumą kapitałów jednostek, ale jest także kreowany przez instytucje oraz pomnażany poprzez ich zdolność do współdziałania.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki odpowiada również na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Zapisane w niej cele to m.in. uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji dla wzrostu oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Program, poprzez realizację celu ogólnego, jak również określonych w nim celów szczegółowych, przyczyni się do urzeczywistnienia założeń odnowionej Strategii Lizbońskiej na poziomie krajowym.

Zgodnie z tymi celami oraz celami polityki spójności UE wzrost zatrudnienia poprzez rozwój kapitału ludzkiego i społecznego stanowi istotny czynnik przyczyniający się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wspierający wzrost konkurencyjności gospodarki. Poziom zatrudnienia, stopień integracji społecznej, budowa społeczeństwa opartego na wiedzy są czynnikami oddziałującymi na rozwój społeczno-gospodarczy i tym samym wpisującymi się w realizację celu głównego NSRO.

Rozwój zasobów ludzkich stanowi zatem istotny element polityki spójności, który powinien być realizowany równolegle do wsparcia infrastrukturalnego, technologicznego restrukturyzacyjnego w celu zapewnienia optymalnego oddziaływania udzielanego wsparcia.

Działania wspierające rozwój zasobów ludzkich w kontekście podnoszenia konkurencyjności gospodarki powinny koncentrować się wokół następujących zagadnień:

- bardziej efektywnego wykorzystania zasobów pracy,
- zwiększenia elastyczności rynku pracy i adaptacyjności pracowników,
- zwiększenia poziomu spójności społecznej,
- budowy społeczeństwa opartego na wiedzy poprzez rozwój wykształcenia i kwalifikacji,
- poprawy efektywności zarządzania w administracji publicznej oraz jakości świadczonych usług publicznych,

- rozwoju opieki zdrowotnej jako czynnika determinującego jakość zasobów pracy,
- zapewnienia spójności stopnia rozwoju zasobów ludzkich w wymiarze przestrzennym.

Cele Programu zostały zdefiniowane zgodnie z zasadą podejścia strategicznego. Zasada ta polega na koncentracji wsparcia na kluczowych obszarach i najważniejszych problemach wymagających interwencji w zakresie zatrudnienia oraz podnoszenia jakości kapitału ludzkiego. Jednocześnie, kompleksowy charakter wsparcia został zaplanowany w taki sposób, aby umożliwić odpowiednie rozszerzanie zakresu dostępnej pomocy, zgodnie ze specyfiką problemów występujących na polskim rynku pracy.

W ramach POKL projekty będą mogły realizować:

- instytucje rynku pracy,
- instytucje szkoleniowe,
- jednostki administracji rządowej i samorządowej,
- przedsiębiorcy,
- instytucje otoczenia biznesu,
- organizacje pozarządowe,
- instytucje systemu oświaty i szkolnictwa wyższego,
- inne podmioty.

Osie Priorytetowe POKL

Program Operacyjny Kapitał Ludzki składa się z 11 Priorytetów, realizowanych równolegle na poziomie centralnym i regionalnym.

Priorytety realizowane centralnie to:

1. **PRIORYTET ZATRUDNIENIE I INTEGRACJA SPOŁECZNA**
2. **PRIORYTET ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH I POTENCJAŁU ADAPTACYJNEGO PRZEDSIĘBIORSTW**
3. **PRIORYTET WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY**
4. **PRIORYTET SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA**
5. **PRIORYTET DOBRE RZĄDZENIE**
6. **PRIORYTET PROFILAKTYKA, PROMOCJA I POPRAWA STANU ZDROWIA LUDNO-**

ŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

Priorytety realizowane na szczeblu regionalnym to:

7. **PRIORYTET RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH ORAZ PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ**
8. **PRIORYTET REGIONALNE KADRY GOSPODARKI**
9. **PRIORYTET ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH**
10. **PRIORYTET PARTNERSTWO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH**

Ponadto realizowany będzie

11. **PRIORYTET POMOC TECHNICZNA**

PO KL finansowany będzie w 85 % ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz w 15 % ze środków krajowych. Łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu w latach 2007–2013 wyniesie ok. 14,43% całości środków przeznaczonych na realizację Programów Operacyjnych, tj. 11 420 207 059 euro. W ramach tej kwoty wielkość alokacji z EFS wyniesie ok. 9 707 176 000 euro, a wkład krajowy stanowić będzie ok. 1 713 031 059 euro.

W ramach Programu ok. 60% alokowanych środków zostanie przeznaczonych na wsparcie dla regionów, zaś pozostałe ok. 40% środków będzie wdrażane sektorowo przez odpowiednie resorty. W ramach komponentu regionalnego środki zostaną przeznaczone na wsparcie dla osób i grup społecznych, natomiast w ramach komponentu centralnego środki zostaną przeznaczone przede wszystkim na wsparcie dla struktur i systemów.

4. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (PO IG) jest, jak wspomniano wyżej, jednym z instrumentów realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013.

Zgodnie z systemem realizacji NSRO minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego (obecnie w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) odpowiada za przygotowanie projektu PO IG, pełniąc rolę koordynatora prac ministra właściwego do spraw gospodarki, ministra właściwego do spraw turystyki, ministra właściwego do spraw nauki oraz ministra właściwego do spraw informatyzacji.

POIG, zarządzany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, ma przyczynić się do zwiększenia spójności interwencji w ramach zakresu odpowiedzialności ministrów właściwych do spraw gospodarki, nauki, turystyki i informatyzacji. Doprowadzi to do dostosowania oferty sektora nauki do potrzeb przedsiębiorstw, co przyczyni się do zwiększenia transferu nowoczesnych rozwiązań do obszaru gospodarki. Dzięki temu z kolei powstanie dodatkowy impuls pozwalający przyspieszyć tempo wzrostu gospodarczego oraz stworzyć stabilne podstawy długotrwałej konkurencyjności polskiej gospodarki.

Wszystkie osie priorytetowe POIG mają na celu wspieranie innowacyjności oraz działań, które wspomagają innowacyjność. Przez innowacyjność w POIG rozumie się wdrożenie nowości do praktyki gospodarczej, czyli wprowadzenie do praktyki nowego lub znacząco ulepszonego rozwiązania w odniesieniu do produktu (towaru lub usługi), procesu, marketingu lub organizacji. Innowacyjność nie ma charakteru obiektywnego, lecz relatywny w odniesieniu do konkretnego przedsiębiorstwa, które wdrażając u siebie innowację staje się – w danym okresie – przedsiębiorstwem innowacyjnym. Innowacyjność cechuje nowość i stopień rozprzestrzeniania (dyfuzji). Priorytetem w POIG będzie wspieranie przede wszystkim tych innowacji, które cechują się największym stopniem rozprzestrzeniania, gdyż te mają największe znaczenie dla polskiej gospodarki jako całości. Wynikiem tego ma być jej unowocześnienie, poprawa jej konkurencyjności na rynku międzynarodowym i zdolności do tworzenia miejsc pracy opartych na wiedzy.

W POIG szczególny nacisk zostanie położony na innowacyjność procesową, marketingową i organizacyjną, związaną z elektroniczną gospodarką opartą na wiedzy, upatrując w niej największy potencjał wzrostu gospodarczego i zdolności eksportowych. Jednocześnie wsparcie dla instytucji otoczenia biznesu (IOB) i jednostek naukowych uwarunkowane jest odpowiednim popytem ze strony innowacyjnych przedsiębiorstw na ich usługi. Innowacyjność o niskim stopniu rozprzestrzeniania będzie promowana i wspierana w Regionalnych Programach Operacyjnych i Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej. PO IG obejmuje działania wspierające innowacyjność, oferując wsparcie dla instytucji otoczenia biznesu oraz jednostek naukowych pod warunkiem, że na ich usługi będzie popyt ze strony innowacyjnych przedsiębiorstw.

W ramach POIG przewiduje się możliwość wspierania także takich projektów innowacyjnych, które koncentrować się będą na zmianach modeli produkcji lub konsumpcji, a tym samym przyczynią się bezpośrednio lub pośrednio do zwiększenia ochrony środowiska naturalnego (powietrze, wody, powierzchnia ziemi, przyroda, krajobraz) oraz środowiska widzianego jako całość. Będzie to osiągnięte poprzez ograniczanie emisji, eliminowanie z obiegu gospodarczego substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzkiego, ograniczanie ilości

odpadów trudnych do recyklingu, odzysku i unieszkodliwiania, zmniejszanie zapotrzebowania na nieodnawialne zasoby, a także ograniczanie, a co najmniej racjonalizację wykorzystywania energii. Dotyczy to także innowacyjnych technik stosowanych dla ochrony środowiska, zapewniających wyższą skuteczność redukcji oddziaływań na środowisko, przy zmniejszonych kosztach oraz nakładach materiałowych i energetycznych.

PO IG składa się z następujących elementów:

- diagnozy wybranych obszarów służących budowie i rozwojowi gospodarki opartej na wiedzy,
- analizy SWOT,
- informacji na temat dotychczasowego wsparcia krajowego i zagranicznego dla sektora przedsiębiorstw i sektora nauki, a także na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego,
- strategii, określającej cel główny oraz cele cząstkowe POIG, które zostaną osiągnięte w wyniku jego realizacji,
- opisu poszczególnych osi priorytetowych wskazujących zakres interwencji publicznej w ramach POIG,
- opisu instytucjonalnego systemu wdrażania,
- tablic finansowych prezentujących podział środków na poszczególne osie priorytetowe i lata wdrażania POIG,
- załączników.

Osie priorytetowe POIG na lata 2007 – 2013

1. **OŚ PRIORYTETOWA** BADANIA I ROZWÓJ NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII
2. **OŚ PRIORYTETOWA** INFRASTRUKTURA SFERY B+R
3. **OS PRIORYTETOWA** KAPITAŁ DLA INNOWACJI
4. **OŚ PRIORYTETOWA** INWESTYCJE W INNOWACYJNE PRZEDSIĘWZIĘCIA
5. **OŚ PRIORYTETOWA** DYFUZJA INNOWACJI
6. **OŚ PRIORYTETOWA** POLSKA GOSPODARKA NA RYNKU MIĘDZYNARODOWYM
7. **OŚ PRIORYTETOWA** BUDOWA I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO
8. **OŚ PRIORYTETOWA** POMOC TECHNICZNA

Łączna wielkość publicznych środków finansowych zaangażowanych w realizację POIG

w latach 2007-2013 wyniesie około 9 711,6 mln euro.

Na powyższą kwotę składają się środki publiczne pochodzące z EFRR w wysokości 8 254,9 mln euro oraz środki krajowe, których zaangażowanie przewidziano na poziomie 1 456,7 mln euro. Alokacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na POIG stanowi 12,3% całości środków wspólnotowych zaangażowanych w realizację NSRO.

Poziom krajowego współfinansowania publicznego stanowi 15% całkowitej alokacji środków publicznych, z kolei wsparcie z EFRR stanowi odpowiednio 85% całkowitej alokacji środków publicznych. Większość interwencji podejmowanych w ramach POIG będzie stanowiła pomoc publiczną w rozumieniu TWE. W związku z powyższym obok środków publicznych w realizację PO IG zaangażowane będą również środki prywatne na poziomie zgodnym ze wspólnotowymi zasadami dopuszczalności udzielania pomocy publicznej.

Należy podkreślić, że POIG nie jest kontynuacją Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw z lat 2004-2006. Przedsiębiorcy, którzy będą chcieli realizować inwestycje o zbliżonym charakterze do tych, które realizowane były w ramach cieszącego się ogromną popularnością działania 2.3. SPO WKP, będą mogli uzyskać wsparcie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Uzupełnieniem działań bezpośrednio skierowanych do przedsiębiorców będzie wsparcie systemowe dla sieci instytucji otoczenia biznesu oraz innowacyjnych instytucji okołobiznesowych (np. parków technologicznych, inkubatorów technologicznych, Centrów Zaawansowanych Technologii).

XII. Lista projektów strategicznych

Planowane projekty strategiczne miasta Ciechocinka w okresie 2007 - 2013

Lp.	Planowana inwestycja	Parametry i zakres ogólny zadania	Szacunkowe koszty w PLN	Udział własny gminy w PLN	Stan zaawansowania	Planowana realizacja	Źródła dofinansowania
1.	Rewitalizacja terenów zielonych w obszarze parków zabytkowych: Zdrojowego i Tężniowego, parku Sosnowego i Placu Centralnego	<p>Program Rewitalizacji Miasta Ciechocinek, zakłada dwa etapy rewitalizacji obszarów zabytkowej zabudowy Ciechocinka.</p> <p>I. Etap- obejmuje cztery obszary rewitalizacji:</p> <p>1. Rewitalizacja parku Tężniowego o powierzchni 39,0 ha</p> <p>2. Rewitalizacja parku Zdrojowego o powierzchni 19,0 ha</p> <p>3. Rewitalizacja parku Sosnowego wraz z wykonaniem systemu fontann w obszarze Parterów Hellwiga (szczegółowy obszar podlega określeniu na podstawie koncepcji programowo-przestrzennej)</p> <p>4. Plac Centralny (szczegółowy obszar podlega określeniu na podstawie koncepcji programowo-przestrzennej)</p> <p>W I Etapie planowana jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zabudowa terenów okołoteżniowych -renowacja parków -infrastruktura turystyczna, rekreacyjna -mała architektura, oświetlenie -trakty spacerowe, ścieżki rowerowe. 	I Etap 10 000 000,00	1 500 000,00	<p>1. Projekt ponadlokalny powiązany z realizacją Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020 Działanie nr 2 <i>Unowocześnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu.</i></p> <p>2. Projekt zgodny z Programem Rewitalizacji Miasta Ciechocinka na lata 2007-2013</p>	I Etap 2008-2010	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka
		II. Etap- rewitalizacja odkrytego basenu	II Etap		jw.	II Etap	RPO WKP

		solankowego (szczegółowy obszar podlega określeniu na podstawie koncepcji programowo-przestrzennej).	12 000 000,00	1 800 000,00		2010- 2012	2007-2013 Budżet Miasta Ciechocin- ka
<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013 RPO WKP</p> <p>OŚ PRIORYTETOWA 7. Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy</p> <p>Typy projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekty ujęte w programie rewitalizacji miasta opracowanym przez jednostkę samorządu terytorialnego. - projekty dotyczące odnowy infrastrukturalnej i architektoniczno-urbanistycznej zdegradowanych części miasta. - projekty dotyczące zwiększenia atrakcyjności lokalizacyjnej i turystycznej obszarów miast. 							
2.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w obszarze miasta Ciechocinek zad. III wraz z budową sieci na terenie Gminy Raciążek i Gminy Aleksandrów (Wołuszewo, Słońsk Dolny), z odprowadzeniem ścieków do istniejącej oczyszczalni w Ciechocinku	-Poprawa stanu środowiska -Rozwój turystyki związany z poprawą stanu środowiska -Poprawa jakości życia mieszkańców -Włączenie miasta oraz obszarów wiejskich w system oczyszczania ścieków sanitarnych wraz z budową kanalizacji ściekowej - Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, jego racjonalne kształtowanie i zachowanie zasobów naturalnych dla polepszenia warunków życia mieszkańców i stanowienia korzystnych warunków dla rozwoju gospodarki, przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju.	8 000 000,00	4 200 000,00	1.Program ochrony środowiska dla miasta Ciechocinka na lata 2007-2013r. 2.Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2010 z perspektywą na lata 2011-2014r.	2008-2010	RPO WKP 2007-2013 PO IŚ Fundusz Spójności Budżet Miasta Ciecho- cinka

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013 RPO WKP

OŚ PRIORYTETOWA 2. Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska

Typy projektów:

-projekty rozwoju i unowocześniania sieci przesyłowych i urządzeń oczyszczalni ścieków.

3	Budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta Ciechocinek	ul. Aleja 700-lecia-1,3 km ul. Nieszawska-kierunek Nieszawa- 2,0 km ul. Wołuszewska -2,9 km ul. Kolejowa 2,2 km -ciąg na koronie wału przeciwpowodziowego Wisły na długości 3,0 km Łącznie: 12,95 km -oznakowanie pionowe i poziome ścieżek	1500 000,00	375 000, 00	Strategia Rozwoju Województw Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020 Działanie nr 2 <i>Unowocześnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu.</i>	2008-2010	RPO WKP 2007-2013
---	--	---	-------------	-------------	--	-----------	-------------------

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013 RPO WKP

Oś priorytetowa 6. Wsparcie rozwoju turystyki

Typy projektów:

- rozwój **infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej.**
- projekty wyposażenia terenów o walorach środowiska przyrodniczego atrakcyjnych dla wypoczynku i turystyki w odpowiednią infrastrukturę wzmacniającą ich użyteczność.

4.	Modernizacja parkingu przy ul. Kolejowej wraz z polem campingowym i przystankiem autobusowym.	-wybudowanie infrastruktury turystycznej -zagospodarowanie terenu -doprowadzenie niezbędnych mediów komunalnych -oznakowanie -informacja turystyczna	1 000 000,00	150 000,00	Należy stworzyć koncepcję przestrzenną oraz projekt architektoniczny oraz techniczny inwestycji	2007-2013	RPO WKP 2007-2013
----	--	--	--------------	------------	---	-----------	-------------------

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013 RPO WKP

Oś priorytetowa 6. Wsparcie rozwoju turystyki

Typy projektów:

- rozwój **infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej**.
- projekty wyposażenia terenów o walorach środowiska przyrodniczego atrakcyjnych dla wypoczynku i turystyki w odpowiednią infrastrukturę, wzmacniającą ich użyteczność.

5.	Kompleksowa modernizacja oświetlenia w strefie uzdrowiskowej „A” wraz z budową iluminacji obiektów o szczególnym znaczeniu dla utrzymania atrakcyjności historycznej, uzdrowiskowej i turystycznej Ciechocinka	-Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i turystów, - zwiększenie atrakcyjności terenów turystycznych. -nowe oświetlenie na terenie Ciechocinka	5 000 000,00	750 000,00	1. Program Rewitalizacji Miasta Ciechocinka	2010-2011	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka
----	---	---	--------------	------------	---	-----------	--

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013 RPO WKP

Oś priorytetowa 7. Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy

Typy projektów:

- projekty dotyczące poprawy stanu infrastruktury technicznej (komunalnej)

6.	Budowa boiska sportowego przyszkolnego lub w przypadku pozyskania nowych terenów nowego kompleksu sportowo-rekreacyjnego z ewentualną modernizacją stadionu CKS Zdrój	Płyta boiska wraz z trybunami	1674 000,00	251 000,00	Złożenie wniosku na modernizację płyt boisk	2008	Ministerstwo Sportu RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka
----	--	-------------------------------	-------------	------------	---	------	--

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013 RPO WKP

OŚ PRIORYTETOWA 3. Rozwój infrastruktury społecznej

Typy projektów:

-projekty związane z budową, modernizacją obiektów sportowych .

7.	Program budownictwa mieszkaniowego i gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Miejskiej Ciechocinek w ramach CTBS i budownictwa socjalnego	Wg programu uchwała Rady Miejskiej Ciechocinka nr XL/364/06 z dnia 12 czerwca 2006r.	3 000 000,00	450 000,00	Uchwała nr XL/364/06 Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 12 czerwca 2006r. w sprawie przyjęcia Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Ciechocinek na lata 2006-2010	2007-2013	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka
----	---	--	--------------	------------	--	-----------	---

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013 RPO WKP

OŚ PRIORYTETOWA 7. Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy

Typy projektów:

-projekty odnowy infrastrukturalnej i architektoniczno-urbanistycznej zdegradowanych części miast, terenów
- projekty z zakresu unowocześnienia zagospodarowania infrastrukturalnego oraz **renowacji** obiektów, w tym **renowacji** wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych (w zakresie odnowy części głównej struktury budynku, instalacji technicznych, innych działań mających na celu oszczędność

<p>energetyczną).</p> <p>-projekty renowacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych i takich osiedli.</p> <p>-projekty renowacji i zmiany wykorzystania istniejących budynków</p> <p>-projekty udostępnienia nowoczesnych, socjalnych mieszkań dobrej jakości, uwzględniających obniżenie zużycia energii, w pierwszej kolejności dla zaspokojenia potrzeb grup społecznych o niższych dochodach.</p>							
8.	Kompleks rekreacyjno – basenowy wraz z Aquaparkiem Ciechocinek	<p>-poprawa atrakcyjności i jakości życia na terenie Ciechocinka</p> <p>- poprawa dostępności do infrastruktury społecznej i rekreacyjnej</p> <p>- poprawa jakości i dostępności usług społecznych poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną.</p>	40 000 000,00	6 000 000,00	Projekt na etapie opracowania wstępnej, ogólnej koncepcji	2013 – 2015	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka
<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013 RPO WKP</p> <p>OŚ PRIORYTETOWA 3. Rozwój infrastruktury społecznej</p> <p>Typy projektów:</p> <p>-przedsięwzięcia związane z budową, modernizacją obiektów sportowych.</p>							
9.	Zagospodarowanie nadbrzeży nadwiślańskich Ciechocinka wraz z budową przystani wodnej na Wiśle	<p>-Wybudowanie infrastruktury sportów żeglarskich z przystanią do obsługi statków turystycznych, jachtów</p> <p>-Umocnienie części nadbrzeża</p> <p>Budowa ścieżek rowerowych i ciągów spacerowych do rzeki Wisły wraz z modernizacją nawierzchni ulicy Lipnowskiej, budowa in-</p>	10 000 000,00	1 500 000,00	<p>1.Projekt na etapie opracowanie koncepcji programowo –przestrzennej i architektonicznej wraz z kosztorysem inwestorskim.</p> <p>2.Projekt zgodny z koncepcją przedsięwzięcia: „ Rozwój urbani-</p>	2012 - 2013	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka

		<p>frastruktury rekreacyjnej (oświetlenie ciągów spacerowych, mała architektura: ławki parkowe, place rekreacyjne ,parking, przystań pasażerska, stanica dla uprawiających sporty wodne, miejsca widokowe -powierzchnia nabrzeży 240 ha (Kępa Dzikowska, tereny rolne)</p> <p>-park rozrywki, -place zabaw, -utworzenie nabrzeża o charakterze rekreacyjno-turystycznym.</p>			<p>styczny nadwiślańskich nabrzeży”, Związku Miast Polskich , 2001 r.</p> <p>3.Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechocinka</p>		
--	--	--	--	--	---	--	--

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013 RPO WKP

OŚ PRIORYTETOWA 6. Wsparcie rozwoju turystyki

Typy projektów:

- projekty rozwoju infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej.
- projekty wyposażenia terenów o walorach środowiska przyrodniczego, atrakcyjnych dla wypoczynku i turystyki, w odpowiednią infrastrukturę wzmacniającą ich użyteczność. Przedsięwzięcia zagospodarowania infrastrukturalnego obszarów zalesionych, zwłaszcza podmiejskich, udostępniających je dla wędrówek pieszych, turystyki rowerowej.

10.	Realizacja programu ochrony środowiska	1.jw. patrz: pkt 2.			<p>1.Program ochrony środowiska dla miasta Ciechocinka na lata 2007-2013r.</p> <p>2.Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2010 z perspektywą na lata 2011-2014r.</p>	2008-2010	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka
		2. Budowa kanalizacji ściekowej miasta w obszarach rozbudowy osiedli mieszkaniowych Ciechocinka			<p>1.Program ochrony środowiska dla miasta Ciechocinka na lata 2007-2013r.</p> <p>2.Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2010 z perspektywą na lata 2011-2014r.</p>	2008- 2013	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka
		3. Zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia atmosfery oraz ograniczenie emisji spalin i hałasu w obrębie najcenniejszych obszarów uzdrowiska -projekt organizacji ruchu na terenie miasta -rozbudowa i włączenie obiektów do sieci gazowej miasta -termomodernizacja obiektów			<p>1.Program ochrony środowiska dla miasta Ciechocinka na lata 2007-2013r.</p> <p>2.Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2010 z perspektywą na lata 2011-2014r.</p>	2008-2013	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka

<p>4. Modernizacja systemu gospodarki odpadami -selektywna zbiórka odpadów -program usuwania materiałów zawierających azbest</p>			<p>1. Program ochrony środowiska dla miasta Ciechocinka na lata 2007-2013r. 2. Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2010 z perspektywą na lata 2011-2014r.</p>	<p>RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka</p>
--	--	--	--	--

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013

OSŃ PRIORYTETOWA 2. Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska

Typy projektów:

- projekty rozwoju i unowocześniania sieci przesyłowych i urzędzeń oczyszczalni ścieków.
- projekty rozwoju i unowocześniania sieci przesyłowych i urzędzeń oczyszczalni ścieków, w szczególności wykorzystujące potencjał energetyczny odpadów (gazów) dla celów gospodarczych,
- projekty inwestycyjne z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym: skierowane na zapobieganie powstawaniu odpadów, odzysk odpadów, unieszkodliwianie odpadów,
- projekty kompleksowych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi,
- wdrażanie selekcyjonowania i recydingu odpadów, wtórnego ich zagospodarowania, selektywnej zbiórki odpadów, unieszkodliwiania odpadów, w szczególności połączonego z odzyskiem energii.
- projekty budowy, przebudowy, rozbudowy istniejących składowisk odpadów i ich modernizacji,
- projekty rekultywacji składowisk odpadów,
- projekty rozwoju i modernizacji miejskich systemów (źródła i sieci) infrastruktury cieplnej oraz systemów ogrzewania obiektów usług publicznych wykorzystujących nowoczesne, energooszczędne urządzenia i technologie,
- projekty w zakresie produkcji i przesyłu energii elektrycznej i cieplnej z siłowni wykorzystujących: wiatr, biomasę, energię słoneczną, geotermalną, energię wód płynących
- projekty rozwoju infrastruktury przeciwpowodziowej i zabezpieczenia przed deficytem wody.
- projekty z zakresu zachowania różnorodności gatunkowej, przywracania i ochrony właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, udrażniania korytarzy ekologicznych dla znoszenia barier lub ograniczeń przemieszczania się zwierząt,
- projekty sprzyjające kształtowaniu proekologicznych postaw społecznych, w tym budowy lub modernizacji infrastruktury związanej z udostępnianiem i promocją obszarów chronionych jak wyznaczenie i urządzenie ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych.

11.	Przebudowa drogi powiatowej Nieszawa – Ciechocinek wraz z budową ścieżki rowerowej. Trasa przebiega przez teren m. Ciechocinek, Gminę Raciążek i miasto Nieszawę.	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa warunków komunikacyjnych. Skrócenie czasu przejazdu. - Wzrost atrakcyjności terenu. - Zwiększenie atrakcyjności turystycznej. -Poprawa zagospodarowania regionu w infrastrukturę techniczną, przede wszystkim związaną z transportem drogowym. 	5 400 000,00	4 590 000,00	1. Koncepcja budowy i rozwoju układu drogowego miasta i powiatu (Powiatowy Zarząd Dróg)	2008-2009	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka Budżet państwa
-----	--	---	--------------	--------------	---	-----------	--

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013

OŚ PRIORYTETOWA 1. Rozwój infrastruktury technicznej

Typy projektów:

-projekty ukierunkowane na budowę i przebudowę infrastruktury transportu drogowego, w tym szczególnie na zintegrowanie regionalnego układu komunikacyjnego,
 -projekty budowy i przebudowy dróg powiatowych przede wszystkim zapewniających dogodne połączenia miast i miasteczek (miejscowości) z ośrodkiem powiatowym jako centrum obsługi ludności i gospodarki oraz połączeń między ośrodkami powiatowymi.

12.	Rozbudowa kina „Zdrój” na Centrum Kultury	<ul style="list-style-type: none"> -Poprawa estetyki obiektu i zwiększenie jego funkcjonalności. -Podniesienie poziomu świadczonych usług, rozszerzenie oferty propozycji kulturalnych dla mieszkańców i osób odwiedzających miasto. 	2 500 000,00	750 000,00	1.Koncepcja architektoniczno-urbanistyczna 2. Projekt techniczny	2008-2009	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka
-----	--	--	--------------	------------	---	-----------	--

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013

OŚ PRIORYTETOWA 3. Rozwój infrastruktury społecznej

Typy projektów:

- projekty inwestycyjne **dotyczące infrastruktury społecznej** (kultury),
- projekty **inwestycji dotyczących** rozwoju infrastruktury kultury o znaczeniu regionalnym.

--	--	--	--	--	--	--	--

13	Modernizacja i przebudowa układu komunikacyjnego w mieście (np. ul. Słowackiego, Mickiewicza, Słońsk Górny)	-Wykonanie nowej nawierzchni pasa drogowego -Budowa kanalizacji deszczowej -Budowa oświetlenia ulic -Wykonanie ciągów pieszych			1.Koncepcja rozwoju układu drogowego 2. Studium Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ciechocinka	2013-2015r.	RPO WKP 2007-2013 Budżet Miasta Ciechocinka
-----------	---	---	--	--	---	-------------	--

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013

OŚ PRIORYTETOWA 1. Rozwój infrastruktury technicznej

Typy projektów:

- projekty ukierunkowane na budowę i przebudowę infrastruktury transportu drogowego,
- budowa i przebudowa sieci dróg gminnych (z wyłączeniem dróg osiedlowych i wewnętrznych), w pierwszej kolejności, zapewniających dostępność

do lokalnych ośrodków wzrostu, powiązanie z drogami wyższej kategorii.

14	Rozwój funkcji uzdrowiskowych i promocja walorów uzdrowiskowych Ciechocinka				1. Studium uwarunkowań rozwoju miasta. 2. Koncepcja „Rozwój urbanistyczny nadwiślańskich nabrzeży” 3. Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego	2008-2013	RPO WKP 2013 Budżet Miasta Ciechocinka -Budżet par
----	--	--	--	--	--	-----------	--

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013

OŚ PRIORYTETOWA 6. Wsparcie rozwoju turystyki

Typy projektów:

- projekty rozwoju usług turystycznych
- projekty inwestycyjne podmiotów sektora szeroko rozumianych usług turystycznych: noclegowych, gastronomicznych, handlowych, rekreacyjno-sportowych, sportowych, informacyjno-recepcyjnych i innych, infrastruktury uzdrowiskowej, szeroko rozumianych usług balneologicznych i rekreacyjnych zwiększających atrakcyjność i ofertę obecnie czynnych uzdrowisk, w tym Ciechocinka.
- projekty **rozwoju ogólnie dostępnej** infrastruktury uzdrowiskowej, szeroko rozumianych usług balneologicznych i rekreacyjnych, zwiększających atrakcyjność i ofertę obecnie czynnych uzdrowisk, w tym Ciechocinka.
- przygotowanie i promocja produktów turystycznych, w szczególności eksponujących oryginalność i unikalność oferty turystycznej, ofertę turystyki uzdrowiskowej.

15	Rozwój i wsparcie Klastra „Dolina Zdrowia”	-Wsparcie rozwoju przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie miasta Ciechocinka -Promocja uzdrowiska Ciechocinek jako lidera usług uzdrowiskowych w regionie			1. Projekt „Kujawsko-Pomorski e-klaster” na poziomie regionalnym 2. Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko –Po-	2007-2013	RPO WKP 2013 Budżet Miasta Ciechocinka PARP TARR
----	---	---	--	--	--	-----------	---

		<p>i kraju</p> <ul style="list-style-type: none"> -Wsparcie Komisji Zdrowej w zakresie wypromowania uzdrowiska Ciechocinek -Wsparcie przedsiębiorczości w branży uzdrowiskowo –turystycznej. - Wzmocnienie konkurencyjności firm działających w ramach struktur klastrowych, - Podnoszenie innowacyjności i jakości oferowanych usług i produktów, zacieśnianie współpracy między przedsiębiorstwami. - Podniesienie poziomu komunikacji i wymiany informacji - Wsparcie struktury klastrowej, która stanie się atrakcyjnym ośrodkiem i będzie w przyszłości przyciągała dalsze zasoby oraz sprzyjała rozwojowi specyficznych w sektorze usług uzdrowiskowo-turystycznych kompetencji. 			<p>morskiego.</p> <p>5.Regionalna Strategia Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego</p>		
--	--	--	--	--	--	--	--

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013

OŚ PRIORYTETOWA 5. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw

Typy projektów:

- projekty wspierania **rozwoju instytucji otoczenia biznesu**, zwiększania i zróżnicowania oferty ich usług adresowanych do przedsiębiorców,
- projekty uruchomienia nowych, wzmocnienia kapitałowego istniejących instytucji finansowego wsparcia przedsiębiorczości, funduszy pożyczkowych i funduszy poręczeniowych,
- projekty wzmocnienia infrastruktury technicznej, świadczenia usług przez instytucje otoczenia biznesu,
- projekty **wspierania i promocji produktów** (wyrobów, usług, osiągnięć know-how), które mają szanse stać się markami regionu, sprzyjać kreowaniu

jego wizerunku jako obszaru oferującego nowoczesne, a zarazem unikalne towary i usługi.

- wspieranie przygotowania rynkowej oferty markowych produktów, wspieranie jej prezentacji na krajowych i zagranicznych imprezach wystawienniczych i targowych.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2013

OŚ PRIORYTETOWA 6. Wsparcie rozwoju turystyki

Typy projektów:

- projekty rozwoju usług turystycznych

- projekty inwestycyjne podmiotów sektora szeroko rozumianych usług turystycznych: noclegowych, gastronomicznych, handlowych, rekreacyjno-rozrywkowych, sportowych, informacyjno-recepcyjnych i innych, infrastruktury uzdrowiskowej, szeroko rozumianych usług balneologicznych i rekreacyjnych zwiększających atrakcyjność i ofertę obecnie czynnych uzdrowisk w tym Ciechocinka.

- projekty rozwój ogólnodostępnej infrastruktury uzdrowiskowej, szeroko rozumianych usług balneologicznych i rekreacyjnych, zwiększających atrakcyjność i ofertę obecnie czynnych uzdrowisk w tym Ciechocinka.

- przygotowanie i promocja produktów turystycznych, w szczególności eksponujących oryginalność i unikalność oferty turystycznej, ofertę turystyki uzdrowiskowej.

XIII. Aktualne wyzwania –nowy okres programowania rozwoju 2007 – 2013

Zawarte w Aktualizacji Strategii Rozwoju Ciechocinka 2007-2013 zidentyfikowane kierunki rozwoju, należy uznać za nadal aktualne. W ramach aktualizacji Strategii nie zrezygnowano

z żadnego celu zawartego w Strategii. Dokonano jednak wzbogacenia celów o nowe wyzwania stojące w okresie 2007 –2013 przed Ciechocinkiem. Związane są one z realizacją celów wynikających z polityki UE i kluczowego dokumentu programowego, tj. Strategii Lizbońskiej,

na której wdrożenie ukierunkowano cele i działania polityki strukturalnej i Programów Operacyjnych. Ponadto miasto chce wyraźniej akcentować uzdrowiskowy charakter i tworzenie nowoczesnego europejskiego uzdrowiska z tradycjami. Wśród podstawowych wyzwań stających przed Ciechocinkiem w procesie rozwojowym znajdują się m.in.:

1. Realizacja polityki rozwoju - 2007rok będzie rokiem ustalenia systemu programowania i wdrażania polityki strukturalnej, co stwarza wyzwania skutecznego wykorzystania środków strukturalnych UE.
2. Osiągnięcie podstawowych celów spójności i wzrostu społeczno-gospodarczego dla obszaru Ciechocinka.
3. Wpisanie celów rozwoju Ciechocinka w system regionalnej polityki poprzez przygotowanie koncepcji projektowych i ich realizację w ramach RPO i Programów Operacyjnych na lata 2007-2013.
4. Wdrożenie systemu zintegrowanego oddziaływania przedsięwzięć na rozwój lokalny poprzez powiązanie źródeł finansowania projektów z EFRR i EFS oraz wprowadzanie zasady partnerstwa i wsparcia realizacji projektów instytucji, organizacji społecznych na terenie Ciechocinka.
5. Koncentracja działań władz publicznych i interwencje przy pomocy funduszy europejskich na rzecz zintegrowanych działań społeczno-gospodarczych związanych z rozwojem miasta

13.1. Główne obszary konkurencyjności

Aktualizacja Strategii nie negowała przyjętych czynników wzrostu społeczno-gospodarczego w perspektywie 2004 -2006r. Dokonano jednak uzupełnienia w postaci wskazania nowych społeczno-gospodarczych czynników rozwojowych, tkwiących w obszarze makroekonomicznym.

Mają one istotne znaczenie dla rozwoju w latach 2007-2013 i są bezpośrednio wynikiem procesów zewnętrznych. Wśród najistotniejszych czynników znajdują się:

- a) stosowanie technologii informatycznych w różnych dziedzinach życia,
- b) stosowanie rozwiązań innowacyjnych w gospodarkach regionalnych i lokalnych.

13.2.Rozwój konkurencyjności miasta i regionu

W zaktualizowanej Strategii w zakresie wzrostu konkurencyjności Ciechocinka za podstawę konstrukcji przedsięwzięć rozwojowych w latach 2007-2013, jako kluczowe, przyjęto następujące elementy:

- a) usprawnienie instytucji samorządu w kierunku kreowania warunków rozwoju gospodarczego na poziomie lokalnym: sprawność decyzyjna, administracyjna, proceduralna i finansowa, promocja uzdrowiskowego i turystycznego produktu miasta,
- b) odpowiednia infrastruktura techniczna wykorzystana dla rozwiązań gospodarczych i rozwoju społecznego obszaru,
- c) właściwa (dostosowana do potrzeb lokalnych o charakterze rozwoju usług uzdrowiskowych i rehabilitacyjnych oraz turystycznych) edukacja i ochrona zdrowia oraz system społeczny,
- d) lokalny system obsługi i wsparcia biznesu wykorzystujący mechanizmy strukturalne dostępne w RPO (wsparcie firm w procesie wykorzystania środków UE),
- e) promocja innowacyjności technologicznej szczególnie w uzdrowiskowym obszarze usług,
- f) tworzenie warunków dla aktywności społecznej mieszkańców w celu wzmocnienia potencjału endogenicznego obszaru,
- g) dostosowanie gminnej oświaty do sytuacji demograficznej, promocja kierunków nauczania związanych z uzdrowiskowym charakterem oraz usługami rehabilitacyjnymi, zdrowotnymi i turystyczno-rekreacyjnymi typu: spa, wellness, odnowa biologiczna, odnowa zdrowotna,
- h) tworzenie warunków społeczno-gospodarczych i edukacyjnych oraz rekreacyjnych dla wykorzystania potencjału młodzieży i tworzenie form spędzania wolnego czasu jako alternatywy dla procesów migracyjnych (baza sportowo – edukacyjna, dostępność mieszkań, nowe technologie komunikacji społecznej, infrastruktura rekreacji, dobra jakość usług na terenie Ciechocinka),
- i) udoskonalenie systemu informacji i promocji warunków dla rozwoju i prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycyjnej, szczególnie w obszarze usług uzdrowiskowych i okołouzdrawiskowych oraz turystyczno rekreacyjnych,

j) podniesienie atrakcyjności kulturalnej i sportowej miasta poprzez organizację oraz promocję wśród mieszkańców walorów uzdrowiskowych, zdrowotnych, turystycznych i rekreacyjnych miasta.

13.3. Rozwój infrastrukturalny

Najważniejszym elementem rozwoju infrastrukturalnego określonego w *Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013* jest uporządkowanie i ukształtowanie struktury przestrzennej dróg miejskich i skomunikowanie z układem autostrady A-1, a także rozwój dróg osiedlowych.

Kolejnym elementem w tym obszarze rozwojowym na lata 2007 –2013 jest unowocześnienie infrastruktury uzdrowiskowej oraz społeczno-edukacyjnej i rekreacyjnej, co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców. Stworzy to **opierające się na zidentyfikowanych walorach naturalnych, zdrowotnych, uzdrowiskowych i przyrodniczych oraz geograficznych (terenowych)** warunki **do** rozwoju inicjatyw oraz produktów turystyki i rekreacji. Wpłynie to na włączenie miasta w układ produktów sieciowych w sferze turystyki, sportu i rekreacji jako uzupełnienie głównego produktu miasta, jakim jest oferta usług uzdrowiskowych.

W związku z powyższym uwzględnione zostały w projektach strukturalnych Ciechocinka w nowym okresie programowania na lata 2007-2013 następujące czynniki:

- a) **zapewnienie (zaplanowanie)** układu komunikacyjnego w celu skomunikowania i odblokowania terenów centrum miasta i uzdrowiskowych obszarów,
- b) uzupełnienie infrastruktury technicznej ochrony środowiska,
- c) rozwój energetyki komunalnej w kierunku redukcji emisji zanieczyszczeń do środowiska
- d) rozwój budownictwa.

13.4. Rozwój rewitalizacyjny miasta Ciechocinka

W *Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007-2013* zidentyfikowano główne obszary problemów społecznych oraz ekonomicznych uwarunkowanych przestrzenną i środowiskową funkcją miasta. W ślad za tym dokonano wskazania czynników związanych z rewitalizacją części obszaru okołoteżniowego, uzdrowiskowego na terenie miasta, w tym zespołów parkowych miasta.

Infrastruktura miejska i komunalna oraz stopień jej zagospodarowania wpływa na sytuację:

- warunków mieszkaniowych,
- zagospodarowania wolnego czasu – obszar społeczny i edukacyjny,
- dostępności do oferty uzdrowiskowej i turystycznej miasta,
- stanu ochrony środowiska naturalnego,
- stanu technicznego dróg i ciągów pieszych oraz ścieżek rowerowych
- dostępności terenów inwestycyjnych.

Dysproporcje w sferze przestrzenno – infrastrukturalnej mogą wywoływać procesy odłączenia bądź wydzielenia, a w konsekwencji marginalizacji poszczególnych kwartałów czy części obszarów miasta z powodu braku dostępu do infrastruktury czy zaniechania procesów rewitalizacyjnych na tym obszarze.

W celu wdrożenia rozwiązań rewitalizacyjnych na obszarze Ciechocinka celowym jest opracowanie Programu Rewitalizacji Miasta dla obszarów wokół łąki i uzdrowiskowej części Ciechocinka, terenów zieleni miasta oraz dzielnic mieszkaniowych, a także obszarów usługowych dla poszczególnych kwartałów miejskich czy dzielnic. W takich obszarowych projektach można dokonać – odpowiadającego poszczególnych elementom przestrzeni – rozwoju dzielnic czy kompleksowej modernizacji infrastruktury w kierunku rozwoju funkcji uzdrowiskowych, zdrowotnych, osiedleńczych, rekreacyjnych czy kulturalnych, turystycznych oraz edukacyjnych.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Ciechocinka 2007-2013 pozwala na przeniesienie nowych czynników rozwojowych na układ przestrzenny miasta w postaci zintegrowanej koncepcji programowo – przestrzennej danego obszaru jako elementu Programu Rewitalizacji Miasta Ciechocinka.

XIV. Analiza oddziaływania środowiskowego Aktualizacji Strategii Ciechocinka

Zebrane projekty strategiczne w niniejszym dokumencie uwzględniają oddziaływanie środowiskowe *Aktualizacji Strategii Rozwoju Ciechocinka 2007-2013*. Projekty prezentują główne kierunki działań inwestycyjnych i rozwojowych na terenie Ciechocinka w latach 2007-2013. Wyrazem środowiskowego oddziaływania wdrażanej Strategii jest zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska poprzez wsparcie Programu Ochrony Środowiska i zadań z zakresu rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej dla miasta oraz realizacja Programu Rewitalizacji szczególnie w obszarach o znaczących walorach przyrodniczych i uzdrowiskowych na terenie miasta. Program środowiskowy zakłada również redukcję emisji w wyniku zmian organizacji ruchu samochodowego w centrum miasta czy wdrażania niskoemisyjnych źródeł ogrzewania i ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery, a także właściwą gospodarkę odpadami, ukierunkowaną na zmniejszenie ilości produkowanych odpadów.

Podkreślić należy, że poza inwestowaniem w infrastrukturę środowiska wspierane będą również strategiczne projekty, których celem jest zachowanie różnorodności gatunkowej i ochrona siedlisk przyrodniczych uwzględniających wymogi dyrektyw dla obszaru Natura 2000.

Kolejnym aspektem oddziaływania środowiskowego będą inwestycje w zakresie funkcjonowania instytucji i obiektów o charakterze usług uzdrowiskowych na terenie Ciechocinka, w tym także w sektorze usług MSP. Powinno to skutkować większą ilością proekologicznych technologii w przedsiębiorstwach, czystych i energooszczędnych, posiadających certyfikaty zarządzania środowiskowego. Ważne jest również zakładane wsparcie wykorzystania zasobów środowiska dla rozwoju funkcji uzdrowiskowych i turystyki, które prawidłowo **rozwijane mogą** mieć szczególne znaczenie zarówno dla wzrostu gospodarczego jak i dla środowiska na terenie Ciechocinka oraz regionu..

Analizując rodzaj i skalę zaplanowanych w Strategii działań infrastrukturalnych w okresie 2007-2013 należy uwzględnić wrażliwość środowiska przyrodniczego o specyficznych walorach tworzących klimat uzdrowiskowy i leczniczy Ciechocinka. Podstawową zasadą wdrażania musi być zasada zrównoważonego rozwoju. Jak już wspomniano w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym na obszary NATURA 2000, postuluje się stosowanie pełnej procedury oceny skutków ich realizacji na środowisko dla planowanych projektów strategicznych miasta Ciechocinka.

W ramach projektów infrastrukturalnych należy uwzględnić elementy zastosowania infrastruktury monitorującej stan środowiska oraz edukacji ekologicznej, w tym wymiany informacji w tym zakresie. Niezbędne jest także monitorowanie wskaźników ochrony środowiska w zakresie wdrażania projektów strategicznych Ciechocinka.

XV. Rekomendacje i wnioski końcowe

Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Ciechocinka 2007 – 2013 jest dokumentem kierunkowym wyznaczającym cele rozwojowe wynikające z polityki strukturalnej UE i zawierającym propozycje projektów i zadań rozwojowych dla nowego okresu programowania funduszy strukturalnych na lata 2007-2013. Aktualizacja zawiera również sformułowanie propozycji projektów kluczowych dla miasta Ciechocinka.

W niniejszym opracowaniu dokonano również na szczeblu władz samorządowych aktualizacji czynników rozwojowych miasta.

W dokumencie wskazano główne obszary rozwojowe miasta:

- a) infrastrukturalny, w tym infrastruktury społeczno-gospodarczej i technicznej oraz drogowej,
- b) rewitalizowania substancji przestrzeni miejskiej,

Przyjęto koncepcję głównych projektów **strategicznych** Ciechocinka z określeniem podstawowych parametrów i źródeł finansowania. Aktualizacja pozwoliła na osiągnięcie zgodności podstawowego dokumentu programowego z *Narodowym Planem Rozwoju 2007-2013* oraz *Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko -Pomorskiego*.

Aktualizacja jest instrumentem pozwalającym na wytyczanie zadań w rocznych planach budżetowych i finansowych miasta i przyjęcie szczegółowych harmonogramów rzeczowo-finansowych dla ich realizacji, co powoduje ściślejsze powiązanie planowania budżetowego z planowaniem rozwojowym w długofalowej perspektywie. Aktualizacja strategii ze względu na dynamiczny rozwój miasta może wymagać corocznej ewaluacji dokonywanej przez Radę Miejską.